

УКРАЇНА

У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третьак,
Н. О. Моршна, Я. А. Дайнека, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)
Випуск 19 (125)

(огляд матеріалів ЗМІ за 1–15 жовтня 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ	8
МІСЦЕВІ ВИБОРИ.....	9
УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ	10
ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА	12
ЕКОНОМІКА.....	13
РЕФОРМИ.....	13
ПРОБЛЕМИ ЧАЕС	13
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	14
КРИМ	15
ДОНБАС	15
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	16
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	16
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	17
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	21
НАТО	24
ООН.....	25
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	26
УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	30
УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ	31
УКРАЇНСЬКО-МОЛДОВСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	34
УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКІ ВІДНОСИНИ	34
УКРАЇНСЬКО-АЗЕРБАЙДЖАНСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	35
УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	35
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	36
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	36
ТРУДОВА МІГРАЦІЯ	44
НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ	46
ТУРИЗМ.....	48
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА.....	49
СПОРТ.....	51

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Перебуваючи з візитом на Закарпатті, Президент України В. Зеленський вручав державні нагороди. Цього разу було відзначено представників духовенства. Так, В. Зеленський вручив орден «За заслуги» II ступеня, яким було відзначено єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії Мілана Шашіка, його послідовнику – єпископу Нілу. Також В. Зеленський вручив орден «За заслуги» II ступеня митрополиту Мукачівському і Ужгородському Української православної церкви Феодору

(Романова, Мар'яна. Орден священнику Московського патріархату / М. Романова // Гомін України. – Торонто, 2020. – 06.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22771/group/10>).

Президент України В. Зеленський відвідав Брюссель, де взяв участь у саміті Україна – ЄС. Реформування України і співпраця в боротьбі з COVID-19 стали центральними темами саміту. Глава європейської дипломатії Ж. Боррель високо оцінив прогрес Президента В. Зеленського у справі модернізації країни

(Коваленко, Марина. «Президент Зеленский продемонстрировал лидерство в продвижении очень важных реформ». Евросоюз дал оценку деятельности властей Украины = [«Президент Зеленський продемонстрував лідерство у просуванні дуже важливих реформ». Євросоюз дав оцінку діяльності влади] / М. Коваленко // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 06.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4520735>).

Під час офіційного візиту до Великої Британії Президент України В. Зеленський та його дружина зустрілися з герцогом та герцогинею Кембриджськими. В. Зеленський також зустрівся зі спікером Палати громад парламенту Великої Британії Л. Гойлом та лордом-мером лондонського Сіті В. Расселом. Президент України підписав низку двосторонніх документів щодо співпраці у сфері оборони та фінансової підтримки спільних проєктів

(Комісарова, Олександра. Зеленський зустрівся з принцом Вільямом та його дружиною / О. Комісарова // Гомін України. – Торонто, 2020. – 13.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22805/group/29>).

Президент України та його дружина розпочали візит до Лондона зустріччю з герцогом і герцогинею Вільямом і Кейт Кембриджськими. Вони проводять зустрічі зі світовими лідерами від імені 94-річної королеви Єлизавети II, а В. Зеленський і його дружина стали першими представниками іноземної держави, котрих прийняли в Бекінгемському палаці від початку пандемії. Під час візиту до Великої Британії Президент України провів таємну зустріч із Р. Муром, новим головою британської розвідки MI-6. Зустріч із главою MI-6 свідчить про високий ступінь інтересу британського уряду до України та її Президента, адже глава британської розвідки не часто зустрічається з лідерами інших держав

(Голод, Ігор. *Україні допоможуть протистояти агресору* / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 14.10. (<http://meest-online.com/world/europe/ukrajini-dopomozhut-protystoyaty-agresoru/>).

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

Місія Бюро демократичних інститутів і прав людини Організації з безпеки та співпраці у Європі розпочала роботу зі спостереження за місцевими виборами в Україні. Місія спостерігатиме за проведенням місцевих виборів на запрошення української сторони. У Міністерстві закордонних справ України наголосили на готовності сприяти роботі міжнародних спостерігачів

(Голод, Ігор. *Владі пророкують неминучу поразку в регіонах* / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 03.10. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/vladi-prorokuyut-nemynuchu-porazku-v-regionah/>).

Президент України В. Зеленський оголосив про намір провести під час місцевих виборів опитування електорату. Глава держави має намір поставити населенню п'ять питань. Їхній зміст поки невідомий, хоча, швидше за все, йтиметься, в тому числі, і про Донбас. Уже зараз ця ініціатива викликає критику – хоча б тому, що вступає в суперечність із виборчим законодавством країни. За оцінкою опитаних «Ізвестиями» політиків і експертів, мета цього опитування в тому, щоб залучити на дільниці якомога більше людей і підвищити рейтинг нинішнього керівництва

(Постникова, Катерина. *Народу написано: зачем Зеленскому опрос на местных выборах* = [Народу написано: навіщо Зеленському опитування на місцевих виборах] / Е. Постникова // Известия. – Москва, 2020. – 13.10. (<https://iz.ru/1073260/ekaterina-postnikova/narodu-napisano-zachem-zelenskomu-opros-na-mestnykh-vyborakh>).

Місцеві вибори, на думку автора, мають стати показником зміни політичного клімату в Україні. Нова політична реальність, яка, як очікується, з'явиться після голосування, різко зменшить шанси на системні реформи в найближчі місяці, одночасно ставлячи існуючі реформи під подальшу загрозу. «Це також послабить тих, хто справді прагне інтегрувати Україну в євроатлантичні структури», – наголошує автор

(Nahaylo, Bohdan. *Ukraine's pro-Russian forces plotting winter of discontent* = [Проросійські сили України планують зиму невдоволення] / В. Nahaylo // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 13.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-pro-russian-forces-plotting-winter-of-discontent/>).

Президент України В. Зеленський представив перше з питань, яке буде включено в опитування, заплановане на місцеві вибори 25 жовтня. Громадяни України мають вирішити, чи запроваджувати довічне ув'язнення за «особливо масштабну корупцію». Президент оголосив питання у своїй промові, опублікованій у соціальних мережах. Тим часом, серед питань може бути питання легалізації деяких наркотиків. «Спочатку Президент нібито намагався включити тему окупованого Криму та Донбасу до опитування. Однак, щоб залучити молодь до цього

референдуму, було вирішено додати запитання, які їх можуть зацікавити, наприклад за легалізацію марихуани» – стверджує портал. Досі невідомо, наскільки формально буде проходити опитування. За інформацією, влада не збирається роздавати бланки на дільницях, де громадяни будуть голосувати на місцевих виборах. Опитування буде проводитись у формі екзит-полу та фінансуватися за рахунок недержавних фондів

(Mikulski, Jakub. Dożywocie za korupcję? Ukraińcy zdecydują w «referendum» = [Довічне ув'язнення за корупцію? Українці вирішать на «референдумі»] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 14.10. (<https://www.rp.pl/Polityka/201019669-Dozywocie-za-korupcje-Ukrajnicy-zdecyduja-w-referendum.html>).

Президент України В. Зеленський назвав перше з п'яти важливих питань, які винесуть на всеукраїнське голосування в один день з регіональними виборами. Воно звучить так: «Чи потрібно ввести довічне ув'язнення за корупцію в особливо великих масштабах?» Проект В. Зеленського високо оцінили тільки його соратники по партії «Слуга народу»

(Коваленко, Марина. Владимир Зеленский задаст пять = [Володимир Зеленський задасть п'ять] / М. Коваленко // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 14.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4531058>).

70 % опитаних 25–28 вересня ц. р. соціальною групою «Рейтинг» відповіли ствердно на запитання «На місцевому рівні важливіші досвідчені політики, ніж “нові обличчя”»? Стільки ж респондентів переконані, що в регіонах важливіші сильні місцеві лідери, ніж національні. 59 % вважають, що на місцевому рівні важливіші соціально-економічні ініціативи, ніж ідеологічна позиція. Протилежної думки дотримуються лише 14 % респондентів

(Голод, Ігор. «Нові обличчя» в політиці розчарували українців / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 12.10. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/novi-oblychchya-v-politytsi-rozcharuvaly-ukrajintsiv/>).

УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ

Президент України В. Зеленський звільнив із посади генерального директора держконцерну «Укроборонпром» А. Абромавичуса. Іншим своїм указом В. Зеленський призначив виконувачем обов'язків гендиректора концерну І. Фоменка, який обіймає посаду заступника гендиректора з виробництва «Укроборонпрому». Відповідні укази В. Зеленський підписав 6 жовтня

(Ukrainos prezidentas atleido A. Abromavičiū iš gynybos pramonės įmonės vadovo pareigų = [Президент України звільнив А. Абромавичюса з посади директора «Укроборонпрому»] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 07.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/07/news/ukrainos-prezidentas-atleido-a-abromaviciu-is-gynybos-pramones-imonės-vadovo-pareigu-16595901/>).

А. Абромавичус, уродженець Литви, прийнявши українське громадянство, щоб стати міністром економіки у 2014 р., пішов у відставку у 2016 р., скаржачись на

корупцію. Зайнявши пост глави підконтрольного державі виробника озброєнь «Укроборонпрому» у 2019 р., щоб контролювати аудит і підвищувати прозорість, корпоративне управління та ефективність, нині очікує схвалення Президента В. Зеленського на звільнення. За словами А. Абромавичуса, на «Укроборонпромі» йде комплексна реконструкція, але політика діє як «гальмо». «Іде боротьба за вектор розвитку України – західний або східний. Прогресивних людей замінюють консервативними – це найбільший ризик. Така кадрова політика напевно може привести до корупції», – наголосив А. Абромавичус

(Choursina, Kateryna. Ukrainian Politics Again Get the Better of a Would-Be Reformer = [Українська політика знову стає кращою за потенційного реформатора] / K. Choursina // Bloomberg. – New York, 2020. – 01.10. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-10-01/ukrainian-politics-again-get-the-better-of-a-would-be-reformer>).

Напередодні саміту Україна – ЄС Рада Національного банку України оголосила догану і висловила недовіру першому заступнику голови К. Рожковій і заступнику голови Д. Сологубу. Більшість спостерігачів вважають, що справжньою причиною був їхній захист «реформістської політики банку»

(Åslund, Anders. Ukraine's reforms in doubt as political climate changes = [Реформи в Україні під питанням через зміну політичного клімату] / A. Åslund // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 08.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-reforms-in-doubt-as-political-climate-changes/>).

Напередодні візиту В. Зеленського до Брюсселя на саміт Україна – ЄС у Національному банку України (НБУ), до якого й раніше була прикута увага Європейського Союзу, розгорівся черговий скандал. Рада Нацбанку оголосила догану і висловила недовіру двом членам правління – першій заступниці голови НБУ К. Рожковій та іншому заступнику Д. Сологубу. Раніше у ЄС вже назвали «тривожним сигналом» відставку колишнього керівника Національного банку України Я. Смолія на тлі його заяв про політичний тиск з боку чинної влади. У МВФ також наполягали на критичності збереження незалежності Нацбанку України. К. Рожкова та Д. Сологуб – фактично останні представники команди, яка прийшла до НБУ із В. Гонтаревою. Попри низку скандалів, які спливали у ЗМІ щодо В. Гонтаревої та К. Рожкової, західні донори України хвалили цю команду за реформування державного регулятора й очищення банківського сектора країни. Представник МВФ в Україні Й. Люнгман, зокрема, коментуючи рішення Ради НБУ, закликав діяти відповідно до засад управління Національним банком України, коли йдеться про забезпечення відповідальності правління НБУ

(Голубов, Олександр. Останні з команди Гонтаревої. Чи виженуть Рожкову і Сологуба з НБУ / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 08.10. (<https://p.dw.com/p/3jYr0>).

Керуючий Національним банком України К. Шевченко виступив на захист офіційних доган, зроблених двом своїм заступникам, на тлі триваючої стурбованості з приводу незалежності банку і затримки з отриманням наступної частини допомоги

країни від Міжнародного валютного фонду. Виступаючи перед Bloomberg Television у Лондоні, К. Шевченко сказав, що ці дії були зроблені через те, що депутати порушили «політику єдиного голосу» банку в коментарях місцевим ЗМІ. К. Шевченко пообіцяв відбити будь-яке політичне втручання в справи банку, заявивши, що недавні тертя з його заступниками – це внутрішня справа, яка, «безумовно», не вплине на співпрацю з МВФ. «Я зроблю все можливе, щоб зберегти незалежність на максимально високому рівні», – зазначив К. Шевченко

(Krasnolutska, Daryna. Ukrainian Central Bank Chief Defends Reprimands Amid IMF Risks = [Глава Національного банку України виправдає догани на тлі ризиків МВФ] / D. Krasnolutska // Bloomberg. – New York, 2020. – 07.10. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-10-07/ukraine-s-central-bank-chief-says-no-special-goal-for-hryvnia>).

Президент України Володимир Зеленський звільнив В. Фокіна від виконання обов'язків заступника голови української делегації у Тресторонній контактній групі у Мінську. 87-річному перемовнику знадобилося лише півтора місяця, аби сповна, як кажуть, «зашкваритися» щодо Донбасу. Останньою краплею стала заява про відсутність підтверджень війни між Україною та Росією

(Руденко, Сергій. Коментар: Фокін як дзеркало кадрової політики Зеленського / С. Руденко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 01.10. (<https://p.dw.com/p/3jH9L>).

ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА

Колишній глава української держави П. Порошенко був госпіталізований з двобічною пневмонією. Петру Порошенку 55 років, він може мати певні проблеми зі здоров'ям, зокрема, цукровий діабет. Такі хронічні хвороби лікарі називають небезпечними супутниками Covid-19

(Tüdőgyulladással került kórházba Petro Porosenko = [Петро Порошенко госпіталізований із пневмонією] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 05.10. (https://index.hu/kulfold/2020/10/05/koronavirus_ikrana_petro_porosenko/).

Стан екс-президента України П. Порошенка, у якого діагностовано коронавірусну інфекцію SARS-CoV-2, погіршується, повідомила його дружина М. Порошенко. «Має двосторонню пневмонію. Він перебуває в лікарні», – сказала М. Порошенко. Очікується погіршення стану крові П. Порошенка (рівень оксигенації). Також коронавірус був виявлений в однієї з дочок П. Порошенка Євгенії. Її стан кращий, ніж стан її батька. Дочка П. Порошенка вживає лише ліки для зниження температури

(Bartkiewicz, Artur. Były prezydent Ukrainy z COVID. Stan się pogarsza = [Колишній Президент України з COVID. Стан погіршується] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 07.10. (<https://www.rp.pl/Covid-19/201009550-Byly-prezydent-Ukrainy-z-COVID-Stan-sie-pogarsza.html>).

Колишній Президент України П. Порошенко був виписаний із лікарні після більш ніж тижневого інтенсивного лікування запалення обох легенів, яке розвинулось, коли політик заразився коронавірусом. Про це заявили представники політчної партії «Європейська Солідарність» у Facebook

(Ukrainos eksprezidentas P. Poroshenka išrašytas iš ligoninės po gydymo dėl COVID-19 = [Колишнього Президента України П. Порошенка виписали з лікарні після лікування COVID-19] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 12.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/12/news/ukrainos-eksprezidentas-p-porosenka-israsytas-is-ligonines-po-gydymo-del-covid-19-16679174/>).

ЕКОНОМІКА

Міжнародний валютний фонд покращив прогноз для української економіки на краще на цей та наступний рік. За даними МВФ, зростання економіки України в цьому році знизиться не на 8,2 %, як було оголошено в червні, а на 7,2 %. У 2021 р. відбудеться приріст на 3 %. (раніше МВФ передбачав зростання ВВП лише на 1,1 %). Цього року інфляція також буде нижчою (3,2 % замість 4,5 %, про які раніше повідомлялося). У 2021 р. зростання цін становитиме 6 % (замість 7,2 % від червеневого прогнозу). Також безробіття становитиме не 12,6 %, а 11 %, у тому числі й 9,6 % наступного року. Як підкреслили аналітики МВФ, «сьогодні економіка України виглядає краще, ніж у першій половині року, як і вся світова економіка

(Trusewicz, Iwona. MFW: spadek gospodarczy na Ukrainie wyhamowuje = [МВФ: економічний спад в Україні сповільнюється] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 13.10. (<https://www.rp.pl/Dane-gospodarcze/201019767-MFW-spadek-gospodarczy-na-Ukrainie-wyhamowuje.html>).

РЕФОРМИ

Естонію часто називають цифровим лідером у Європі. Шанси цифровізації української бюрократії в інтерв'ю DW оцінив Ф. Маркус з консультаційного центру «E-estonia». Ф. Маркус, зокрема, наголосив, що бачить в Україні наявність сильної політичної волі, що дасть змогу просунути «дигіталізацію дійсно вперед»

(Білик, Данило. Безпаперова держава в Україні вже за рік? Досвід Естонії / Д. Білик // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 08.10. (<https://p.dw.com/p/3jbpс>).

ПРОБЛЕМИ ЧАЕС

Британський натураліст Д. Аттенборо зняв документальний фільм «Життя на нашій планеті», в якому зобразив природу, яка зникає прямо на очах. Він на самому початку фільму везе глядачів в Україну до міста Прип'ять, яке було зруйноване вибухом Чорнобильської АЕС. За один день 50-тисячне місто стало абсолютно непридатним для життя. Внаслідок людських помилок та поганого планування сталася екологічна катастрофа, яка зачепила всю Європу, пояснює Д. Аттенборо. «Справа не в тому, щоб урятувати планету, а в тому, щоб урятувати нас. Бо правда полягає в тому, що з нами або без нас світ природи буде відновлений», – сказав він, вказуючи на Україну. Через 30 років після Чорнобильської катастрофи територія навколо АЕС заростає лісом, а дикі тварини повертаються

(Fendrychová, Simona. Jak mizí divočina: Sir Attenborough ukazuje, že k úpadku stačil jeden lidský život = [Як зникає пустеля: сер Аттенборо показує, що одного людського життя було достатньо, щоб занепасти] / S. Fendrychová // Aktualne.cz. – Praha, 2020. – 05.10. (<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/film-zivot-na-nasi-planete-david-attenborough/r~bdd30e7a070611ebb1110cc47ab5f122/>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Українська держкомпанія «Артем» завершила випробування першої партії некерованих авіаційних ракет РС-80, виготовлених для потреб Міністерства оборони України. У держконцерні «Укроборонпром», до складу якого входить «Артем», відзначили, що вогневі випробування пройшли успішно, а також підтвердили відповідність продукції технічним вимогам і високим стандартам якості. Ракети готові до дострокової передачі замовнику

(В Украине завершили испытания первой партии неуправляемых авиационных ракет РС-80 = [В Україні завершили випробування першої партії некерованих авіаційних ракет РС-80] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 10.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/1010/c31519-9767572.html>).

Виробництво військової техніки досі є одним з небагатьох потенційно високотехнологічних секторів країни. Настанови НАТО передбачають, що країни мають витратити 2 % свого ВВП на оборону, і щонайменше 20 % із них – на наукові дослідження та розробки і на придбання обладнання. Перспективним є просування виготовленої в Україні продукції військового і подвійного призначення у Європу. Спостерігається значне зменшення постачань озброєнь і військової техніки російського виробництва. Це є нішею для інших країн, зокрема – для України, як потенційного виробника, який продає стару радянську бронетехніку. Потенціал участі України в космічних програмах військового і космічного призначення є значним через наявність старих радянських заводів та КБ, а також прийнятої демонополізації виготовлення космічної техніки і появи нових потужних приватних компаній у космічній сфері. Україна активно просуває дрони на експорт

(Резнікова, Наталія. Україна може посісти свою нішу на світовому ринку озброєнь / Н. Резнікова // Час і події. – Чикаго, 2020. – 14.10. (<https://www.chasipodii.net/article/25435/>).

Представники канадської навчально-тренувальної місії UNIFIER в Україні відкрили курси з тактичного маневрування для штурманів і командирів суден Військово-морських сил Збройних сил України. Представники Королівського Військово-морського флоту Канади переконані, що співпраця військових моряків повинна розвиватись та високо оцінили професійну підготовку військовослужбовців ВМС України

(Інструктори НАТО тренують українських штурманів // Міст. – Торонто, 2020. – 14.10. (<http://meest-online.com/ukraine/vijsko/instruktory-nato-trenuyut-ukrajinskyh-shturmaniv/>).

КРИМ

Проблема водопостачання анексованого Росією Криму, що загострилася в умовах тривалої посухи, може обернутися збройним конфліктом. Згідно з описом ЗМІ, ситуація з нестачею води катастрофічна – доступ до водних ресурсів посилила безпрецедентна літня посуха, якої півострів не переживав протягом 150 років

(Voda z kohoutku jen dvakrát denně. Krym je na suchu, hrozí i ozbrojený střet = [Воду подають лише двічі на день. Крим переживає засуху, також є ризик збройного конфлікту] // iDNES.cz. – Praha, 2020. – 05.10. (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/krym-sucho-konflikt-ukrajina-rusko.A201004_173646_zahranicni_nea)).

Перша заступниця міністра закордонних справ України Е. Джапарова заявила, що розроблена владою «Кримська платформа для повернення Автономної Республіки Крим Україні» буде містити всі заходи, що стосуються півострова, на різних рівнях. «Мета платформи – це винесення теми Криму на найвищий міжнародний, політичний рівень. Ця платформа буде охоплювати кілька рівнів. Найвищий – це лідери держав, для яких ми готуємо Кримський саміт, – зазначила Е. Джапарова. – Міністерство закордонних справ України пропонує провести платформу 26 лютого в День опору Криму російській окупації»

(РФ запросять до платформи з деокупації АРК // Міст. – Торонто, 2020. – 12.10. (<http://meest-online.com/ukraine/events/rf-zaprosyat-do-platformy-z-deokupatsiji-ark/>)).

ДОНБАС

Окупанти на Донбасі продовжують порушувати «режим тиші», використовують заборонені безпілотні літальні апарати (БПЛА), дообладнують та зміцнюють свої позиції. Про це під час засідання безпекового форуму Організації з безпеки та співпраці у Європі у столиці Австрії заявив І. Лосовський, заступник Постійного представника України при міжнародних організаціях у Відні

(Україна показала, як окупанти укріплюють свої позиції // Міст. – Торонто, 2020. – 05.10. (<http://meest-online.com/ukraine/events/ukrajina-pokazala-yak-okupanty-ukriplyuyut-svoji-pozysiji/>)).

Російсько-окупаційні війська мінують тимчасово непідконтрольну уряду України територію в Донецькій і Луганській областях. Про це повідомив штаб операції Об'єднаних сил з посиланням на звіт місії ОБСЄ. У селі Веселе Донецької області спостерігачі ОБСЄ виявили шість фрагментів боєприпасів, із яких чотири оцінили як металеві труби від реактивних снарядів реактивної системи залпового вогню «Град», а два – як хвостові стабілізатори 120-мм мінометних мін

(Окупанти розширюють мінні поля на Донбасі // Міст. – Торонто, 2020. – 05.10. (<http://meest-online.com/ukraine/events/okupanty-rozshyryuyut-minni-polya-na-donbasi/>)).

Росія погрожує відновити вогонь, тоді як Президент України В. Зеленський та його найближче оточення відчайдушно намагаються врятувати «режим тиші» на Донбасі. На думку начальника Генерального штабу генерал-лейтенанта

С. Корнійчука, Росія поки що не здається рішучою і готовою вдатися до відкритої та широкомасштабної агресії на всьому фронті. Але, за словами генерал-лейтенанта, головним заходом зупинки «російської диктатури» на всіх фронтах є уніфікована політика західних санкцій, яка ще більше зменшить фінансові можливості Кремля

(Bruveris, Vytautas. Maskvai Ukrainos generolas žada išgalastą kardą: paliaubos Donbase kybo ant plauko = [Український генерал обіцяє Москві заточений меч: припинення вогню на Донбасі висить на волоску] / V. Bruveris // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 14.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2020/10/14/news/maskvai-ukrainos-generolas-zada-iscalasta-karda-paliaubos-donabase-kybo-ant-plauko-16637088/>)).

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Упродовж багатьох років кілька найбільших банків світу давали своїм клієнтам можливість відмивати гроші. Про це йдеться в секретних документах, які банки передавали Міністерству фінансів США. Про це повідомили відразу кілька світових видань, які разом працювали над цим розслідуванням. Загалом у файлах FinCEN ідеться про транзакції на суму близько 2 трлн USD, які були здійснені в період із 1999-го до 2017 р. Попри суворі фінансові правила багато міжнародних банків приймали кошти у мафіозі, олігархів та здійснювали для них перекази на мільярди доларів. Зокрема, у поле зору бюро Міністерства фінансів США потрапили Р. Ахметов, С. Курченко й інші українські олігархи

(Викрили обладки українських олігархів // Міст. – Торонто, 2020. – 03.10. (<http://meest-online.com/ukraine/crime/vykryly-oborudky-ukrajinskyh-oliharhiv/>)).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

У своєму звіті під назвою «Шлях з Донбасу: Зростання української потреби в захисті своїх ветеранів» Atlantic Council закликає уряд розробити стратегію опіки колишніми військовими, яка б допомогла реформувати стару систему виплат і субсидій, замінивши її більш ефективними послугами. Солдатам потрібен доступ до психологічної допомоги й реабілітації, освіти, та й допомога з працевлаштуванням. Усе це допомогло б їм стати продуктивними членами суспільства, а не залежними від субсидій громадянами, як зараз. Реінтеграція ветеранів повинна стати пріоритетом для українського уряду, його союзників і партнерів у НАТО через три критичні причини: щоб перемогти у війні, щоб провести демократичні зміни в країні і отримати шанс на тривалий мир

(Metre, Lauren. Battle on the home front: Care for Ukraine's veterans = [Битва на внутрішньому фронті: Турбота про ветеранів України] / L. Metre // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 01.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/battle-on-the-home-front-care-for-ukraines-veterans/>)).

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль визнав, що ситуація з українськими пенсіями погана. «Через 15 років у нас буде мало працюючих людей і багато пенсіонерів, співвідношення буде один до двох. Це означає, що нам доведеться подвоїти податки на компанії, щоб ми могли утримувати пенсії на тому рівні, який є сьогодні. А якщо ми хочемо підвищити пенсії, нам доведеться ще більше підвищувати податки. І сьогодні компанії не хочуть платити податки на

встановленому рівні. Таким чином, через 15 років ми не зможемо виплачувати допомогу майбутнім пенсіонерам. Це звичайна математика», – сказав Д. Шмигаль під час спеціальної лекції у Львівській політехніці. Глава уряду нагадав, що з наступного року в Україні з'явиться накопичувальна пенсійна система, яка допоможе виправити цю ситуацію

(Trusewicz, Iwona. Zła perspektywa dla ukraińskich emerytów = [Погана перспектива для українських пенсіонерів] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 04.10. (<https://www.rp.pl/Gospodarka/310049968-Zla-perspektywa-dla-ukrainskich-emerytow.html>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) попереджають, що в Україні темпи поширення коронавірусу можуть стрімко зрости. Такий прогноз озвучив, зокрема, представник ВООЗ в Україні Я. Хабіхт. «Те, що ми наразі спостерігаємо в Україні, це зростання кількості випадків захворювання. (...). У найближчі місяці ми очікуємо, що кількість випадків перевищить п'ять тисяч і може становити від семи до дев'яти тисяч випадків на день», – сказав Я. Хабіхт. За його словами, Україна має звузити передачу вірусу до кластерного поширення. «В Україні ще й досі спостерігається передача вірусу в громадах. Ми не звузили передачу до кластерного поширення (через соціальні зв'язки: сім'я, клас у школі, працівники одного відділу), до чого йде багато країн Європи», – застеріг експерт. Крім того, іншою проблемою, на яку вказав представник ВООЗ, є недотримання елементарних норм гігієни багатьма українцями та нехтування протиепідемічними заходами. «З наших досліджень ми знаємо, що лише кожна четверта особа регулярно мие руки, і також бачимо, що кожна третя особа не дотримується фізичної дистанції, коли відвідує різні заходи», – зазначив експерт

(Сааков, Валерій. У ВООЗ прогнозують Україні по 7–9 тисяч випадків COVID-19 щодня / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 01.10. (<https://p.dw.com/p/3jHAC>).

В Україні станом на 2 жовтня за 24 год. було виявлено 4633 інфекції коронавірусу SARS-CoV-2 – це вже третя доба поспіль з рекордним збільшенням кількості заражень. Напередодні в Україні було виявлено 4069 заражень коронавірусом. Загалом в Україні було виявлено 217661 коронавірусну інфекцію. Кількість жертв COVID-19 в Україні зросла на 68, до 4261. Наразі в Україні проведено 2 337 942 тести на коронавірус. Найбільша кількість інфекцій – 23 602 – виявлена в Києві. На Львівщині виявлено 20 826 коронавірусних інфекцій, а на Харківщині – 19 588

(Bartkiewicz, Artur. Ukraina: Trzeci dzień z rzędu z rekordową liczbą zakażeń = [Україна: третій день поспіль із рекордною кількістю заражень] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 02.10. (<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/201009877-Ukraina-Trzeci-dzien-z-rzedu-z-rekordowa-liczba-zakazen.html>).

Рада національної безпеки та оборони заявила, що Україна зареєструвала рекордні 4633 випадки COVID-19, що є найбільшим щоденним стрибком з початку епідемії. Щоденна кількість випадків зараження коронавірусом спонукала уряд

продовжити заходи ізоляції. За даними ради, станом на 2 жовтня в Україні було зареєстровано 217 661 випадок захворювання, з яких 4261 особа померла

(Germany approves 3rd trial of COVID-19 vaccine candidate = [Німеччина схвалила третє випробування вакцини-кандидата від COVID-19] // China Daily. – Beijing, 2020. – 02.10. (<https://www.chinadailyhk.com/article/145127#Germany-approves-3rd-trial-of-COVID-19-vaccine-candidate>)).

Міністр охорони здоров'я України М. Степанов повідомив, що Україна може досягти рівня 5 тис. випадків коронавірусної інфекції SARS-CoV-2, що виявляються на день. «Ситуація, в якій ми перебуваємо, складна, але не критична», – сказав М. Степанов на прес-конференції. «Минулого тижня ми виявляли понад 4500 інфекцій на день. Я майже впевнений, що цього тижня ми перевищимо рівень 5000 інфекцій (щодня)», – зазначив міністр охорони здоров'я. «Кількість інфекцій може продовжувати зростати», – попередив М. Степанов. З початку епідемії в Україні було виявлено 230 236 коронавірусних інфекцій

(Bartkiewicz, Artur. Ukraina: Minister zdrowia spodziewa się 5 tys. zakażeń na dobę = [Україна: міністр охорони здоров'я очікує 5000 інфекцій щодня] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 05.10. (<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/201009721-Ukraina-Minister-zdrowia-spodziewa-sie-5-tys-zakazen-na-dobe.html>)).

Кількість позитивних тестів на коронавірус в Україні досягла нового піку – 4661 на день у перші вихідні жовтня. «Кількість пацієнтів зростає, і дедалі більша їхня частка перебуває у важкому стані», – сказала лікар Н. Стецик про ситуацію в Стебнику, тихому містечку Львівської області. «Вірус стає дедалі більш агресивним і з ним стає важче боротися. Аналогічна ситуація спостерігається по всій Україні», – сказала вона, додавши, що в лікарнях закінчилися кошти на забезпечення ліками. «Якщо ситуація набере грізний поворот, МОЗ запропонує повернутися до жорстких карантинних заходів», – сказав міністр охорони здоров'я М. Степанов

(Karmanau. «We are catastrophically short of doctors»: Coronavirus surge in Ukraine puts hospitals under strain = [Нам катастрофічно не вистачає лікарів]: сплеск коронавірусу в Україні ставить лікарні під напругу] / Karmanau // The Independent. – London, 2020. – 08.10. (<https://www.independent.co.uk/news/world/europe/coronavirus-ukraine-cases-update-lockdown-covid-infections-b878673.html>)).

Рада національної безпеки і оборони України заявила, що станом на 8 жовтня за добу в Україні зареєстровано 5397 нових випадків зараження коронавірусом, що стало рекордом. На сьогодні в Україні зареєстровано 244 734 людей, заражених вірусом

(Гинкова, Александрина. Коронавирусът по света: Заразените се увеличиха с 338 хил. души за ден (хронология) = [Коронавірус в світі: кількість інфікованих збільшилася на 338 тисяч осіб на день (хронологія)] / А. Гинкова // Дневник. – Sofia, 2020. – 08.10. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/10/08/4123981_koronavirusut_po_sveta_zarazenite_se_uvelic_hiha_s_338/)).

Кількість щоденних смертей від коронавірусу в Україні перевищила 100 вперше з початку епідемії, підскочивши до 108, заявили в Раді національної безпеки та оборони. Попередньо було зареєстровано запис про 93 смерті. РНБО повідомила, що в Україні зареєстровано 256 266 випадків, у результаті яких 4887 загиблих та 112 570 осіб одужали. Уряд заявив, що відкриє більше лікарень для прийому хворих на коронавірус на тлі сплеску випадків захворювань

(Ukraine reports record daily jump in coronavirus deaths = [Україна повідомила про рекордний щоденний стрибок смертності від коронавірусу] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 10.10. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/ukraine-reports-record-daily-jump-in-coronavirus-deaths-508057/>)).

В Україні 732 медпрацівника звернулися до профільної комісії з приводу зараження коронавірусом під час роботи. Голова Комітету Верховної Ради з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування М. Радущкий на брифінгу сказав, що якщо працівник захворів під час виконання своїх професійних обов'язків і йому був поставлений діагноз інвалідність 1-ї категорії, він отримає одоразово 400 прожиткових мінімумів, 350 прожиткових мінімумів для інвалідності 2-ї категорії і 300 – для 3-ї категорії. Під час брифінгу міністр охорони здоров'я М. Степанов сказав, що Міністерство охорони здоров'я залучатиме приватні лабораторії, контрактуватиме їх для проведення тестування на коронавірус

(Ukrajnában az állam fizeti a magánlaborok koronavírusteresztjeit is = [В Україні держава оплатить тести на коронавірус також в приватних лабораторіях] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 10.10. (<https://index.hu/kulfold/2020/10/10/ukrainai orvosok covid-fertozese halal es rokkantsag eseten jar karterites/>)).

Згідно з даними, опублікованими Радою національної безпеки і оборони України, кількість підтверджених випадків зараження зросла до 256 266, причому за добу, станом на 10 жовтня, зареєстровано близько 6 тис. нових випадків зараження. Наразі лікування від коронавірусної інфекції проходять 138 809 пацієнтів, з яких понад 19 тис. госпіталізовані. Міністр охорони здоров'я України М. Степанов повідомив на брифінгу, що 990 з цих пацієнтів були госпіталізовані за один день, що перевищує всі попередні рівні. Він визнав, що в країні проводиться занадто мало тестів, але «їх кількість буде збільшуватися, перш за все, в найбільш заражених регіонах»

(Egy nap alatt több mint százán haltak meg a koronavírus miatt Ukrajnában = [За добу в Україні від коронавірусу померло понад сотня чоловік] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 10.10. (https://index.hu/kulfold/2020/10/10/egy_nap_alatt_szaz_halott_ukrajnaban_koronavirus/)).

Карантин в Україні посилюють: після різкого сплеску захворюваності на COVID-19 Кабмін та Офіс Президента узгодили низку «антикоронавірусних» заходів, зокрема, нових обмежень. Більшість цих заходів днями має затвердити уряд, ініціативу нових штрафів – Верховна Рада, а частину кроків уже прийнято (у т. ч. додаткове фінансування для боротьби з пандемією). Кабмін виділив додаткові кошти

на збільшення обсягів тестування, забезпечення лікарняних ліжок подачею кисню та нові доплати медикам залежно від завантаженості їхніх лікарень

(Нові штрафи, заборона нічних «гулянок», обмеження для шкіл. В Україні значне посилення карантину // Українська газета. – Рим, 2020. – 12.10. (<https://www.gazetaukrainska.com/cvim/україна/нові-штрафи-заборона-нічних-гулянок/>).

В Україні бракує кисню та кисневої апаратури для лікування хворих на COVID-19. Заводи, які виробляли та постачали медичний кисень, перепрофілювалися або збанкрутували та закрились. Уряд у терміновому порядку виділив гроші на закупівлю необхідного. Але тут постала інша проблема: вкрай застаріла інфраструктура лікарень. За даними МОЗ, нині в українських лікарнях стоїть 302 кисневих генератора та 4 тис. кисневих концентраторів. Однак тут слід враховувати той факт, що якісні кисневі концентратори нині у світі в дефіциті. І швидко закупити їх не вдасться, застерігають експерти. Найпоширенішим способом забезпечення пацієнтів киснем в Україні залишається підвезення кисню в балонах. Застаріла інфраструктура багатьох українських лікарень може зіграти злий жарт у часи пандемії COVID-19: медичного кисню може буде й достатньо, але підвести його до пацієнтів буде неможливо

(Ржеутська, Лілія. COVID-19: як в Україні вирішують проблему нестачі медичного кисню / Л. Ржеутська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 14.10. (<https://p.dw.com/p/3jqxK>).

Міністр охорони здоров'я М. Степанов заявив, що в Україні склалася напружена ситуація з госпіталізацією людей, інфікованих коронавірусом нового типу. За його словами, в цілому по країні було зайнято 21,3 тис. з 37 тис. ліжок, відведених для пацієнтів з коронавірусом. Усі вони перебувають у середньому або важкому стані. Заступник міністра охорони здоров'я, головний санітарний лікар України В. Ляшко, у свою чергу, заявив, що через зростання кількості інфікованих COVID-19 український уряд може продовжити до 31 грудня адаптивний карантин

(В Украине сложилась напряженная ситуация с госпитализацией больных COVID-19 = [В Україні склалася напружена ситуація з госпіталізацією хворих COVID-19] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 14.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/1014/c31519-9768890.html>).

Двоє гравців донецького «Шахтаря» та збірної України – воротар Андрій П'ятов та півзахисник Тарас Степаненко – заражені коронавірусом SARS-CoV-2, повідомляє клуб. «Ми отримали результати ПЛР-тестів українських футболістів, які проводились перед матчами національної збірної. Результати випробувань Андрія П'ятова і Тараса Степаненка, а також двох членів штабу «Шахтаря» були позитивними», – ідеться в заяві донецького клубу. Клуб гарантує, що при виявленні інфекцій «усі члени клубу самоізолюються»

(Bartkiewicz, Artur. Piłkarze Szachtara Donieck zakażeni koronawirusem = [Футболісти донецького «Шахтаря» заражені коронавірусом] / A. Bartkiewicz //

Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 05.10. (<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/201009742-Pilkarze-Szachtara-Donieck-zakazeni-koronawirusem.html>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Президент Франції Е. Макрон проводить політику діалогу з Росією, і таке ставлення час від часу вводить його в конфлікт із союзниками в ЄС. Е. Макрон нагадав, що відносини з Росією погіршилися через український конфлікт та «окупацію України». «Ми запровадили не дуже ефективні санкції», – сказав Е. Макрон, висловивши бажання якось нормалізувати відносини ЄС із Росією, оскільки вони мають один і той самий простір, не хочуть кібератак та подальшої дестабілізації європейської демократії та виступають за рішення конфліктів, у першу чергу в Україні

(Путин Макрону: Неприхvatльиви покушаји мешања у ствари Белорусије = [Путин Макрону: Неприпустими спроби втручатися у справи Білорусі] // Политика. – Belgrad, 2020. – 1.10. (<http://www.politika.rs/scc/clanak/463605/%D0%9F%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%BD-%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%83-%D0%9D%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%B2%D0%B0%D1%82%D1%99%D0%B8%D0%B2%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D1%83%D1%88%D0%B0%D1%98%D0%B8-%D0%BC%D0%B5>)).

Наступ на незалежність антикорупційних органів загрожує Україні призупиненням безвізового режиму з ЄС та економічною кризою внаслідок припинення західної фінансової допомоги. Одразу кілька депутатів Європарламенту серед друзів України напередодні саміту в Брюсселі заявили про реальну загрозу призупинення Єврокомісією безвізового режиму з Україною. Така процедура і справді є в арсеналі європейського уряду, і Єврокомісія може застосувати її у відповідь на стерилізацію українських антикорупційних органів, сказала в інтерв'ю DW экс-голова парламентського комітету із закордонних справ, нині голова мережі захисту національних інтересів АНТС Г. Гопко. Вона зазначила, що наразі це лише попередження про ризик. Але якщо проблему не усунути, то згодом антиукраїнські сили в ЄС можуть розгорнути кампанію за перевірку виконання Києвом своїх зобов'язань з дотримання безвізового режиму. «Якщо буде обраний підконтрольний владі очільник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, якщо відбудеться послаблення спроможності Національного антикорупційного бюро, якщо далі будуть питання, чи відповідають Конституції електронні декларації можновладців і процедура створення Антикорупційного суду, то це відкриє скриньку Пандори. Тоді вже можуть бути не заклики наших друзів зупинитися, а бюрократичні і юридичні документи з призупинення безвізу», – сказала Г. Гопко

(Савицький, Олександр. Наступ на антикорупціонерів: Україна реально ризикує втратити безвіз з ЄС / О. Савицький // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 05.10. (<https://p.dw.com/p/3jllz>)).

У Брюсселі відкривається саміт Україна – ЄС, на якому планують обговорити створення перемовного майданчика для деокупації Криму. У заході мала б узяти участь У. фон дер Ляєн, президентка Європейської комісії. Однак вона самоізолювалася через контакт із хворою на коронавірусну хворобу особою. Тож європейську делегацію на саміті Україна – ЄС очолить Ж. Боррель, віцепрезидент ЄК із питань зовнішньої політики. Про це повідомив Е. Мамер, речник Єврокомісії

(Президентка ЄК самоізолювалася за день до саміту «Україна-ЄС» // Міст. – Торонто, 2020. – 05.10. (<http://meest-online.com/news/world-news/prezydentka-ek-samoizolyuvalasya-za-den-do-samitu-ukrajina-es/>).

В українських ЗМІ активно обговорюють загрозу призупинення безвізового режиму з ЄС. Що стало причиною цього та які ще питання затьмарюють відносини Україна – ЄС напередодні саміту в Брюсселі – у матеріалі DW. Зазвичай зустрічі Президента України з главою Європейської Ради та головою Єврокомісії відбуваються щоліта, утім цього року пандемія COVID-19 змінила плани. Саміти Україна – ЄС є головною подією у відносинах та слугують дороговказом на наступний рік співпраці. DW розповідає про головні подразники, які затьмарюють ці відносини. У Брюсселі Київ немало хвалять за результати реформ. Але і бачать ризик відкочування назад у ключових сферах. За даними джерел DW у структурах ЄС, лідери ЄС планують на саміті вказати Президенту України В. Зеленському передусім на дві сфери, де Україні слід докласти більше зусиль. Це боротьба з корупцією та судова реформа

(Шейко, Юрій. Саміт Україна – ЄС: Зеленському варто готуватися до важких запитань / Ю. Шейко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 06.10. (<https://p.dw.com/p/3jTdf>).

У Брюсселі відбудеться 22-й саміт Україна – ЄС. Захід не відвідає президент Європейської комісії У. фон дер Ляєн, яка ізолювала себе через особу, яка захворіла на коронавірус. На саміті співтовариство представлятиме Ш. Мікеліс – президент Європейської Ради, Д. Боррелл – глава дипломатії блоку. Україну представлятиме Президент України В. Зеленський. Захід відбудеться відповідно до вимог безпеки пандемії. Після саміту лідери відвідають прес-конференцію у відеоформаті

(Briuselyje rengiamas ES ir Ukrainos viršūnių susitikimas = [Саміт Україна-ЄС у Брюсселі] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 06.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/06/news/briuselyje-rengiamas-es-ir-ukrainos-virsuniu-susitikimas-16585749/>).

Високопоставлений представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Ж. Боррель у своїй статті «Олігархи, корупція та COVID-19: про що я говорив із Президентом Зеленським», яку оприлюднено на сайті Представництва ЄС в Україні, зазначив, що «Європейський Союз не є банкоматом або благодійною організацією по відношенню до України». При цьому Ж. Боррель констатує, що олігархи досі зберігають значний вплив, і, наприклад, вони володіють більшістю національних телеканалів. Відтак, офіційний Брюссель, розраховує, що офіційний Київ повністю

скористається перевагами співпраці з ЄС у рамках Угоди про асоціацію та угоди про глибоку та всеохопну зону вільної торгівлі

(Європейський союз не є банкоматом // Гомін України. – Торонто, 2020. – 06.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22767/group/7>).

Допомога Україні у придбанні вакцини Covid-19 та ще більш глибока економічна інтеграція з ЄС є найважливішими домовленостями, укладеними під час візиту Президента України В. Зеленського до Брюсселя. « Майже 14 000 людей було вбито за збереження Європи в Україні», – написав Президент України В. Зеленський після повернення з Брюсселя. Під час 22-го саміту Україна – ЄС угода про асоціацію, укладена його попередником П. Порошенком у 2014 р., була продовжена. Європейський Союз ще раз підтвердив, що він стоїть на боці територіальної цілісності України, засудив російську агресію і заявив, що санкції будуть збережені. «Нарешті, були дуже конкретні, не завуальовані заяви про пряму відповідальність Росії за агресію щодо нашої країни», – зазначив М. Пашков, аналітик міжнародних справ Центру Разумкова в Києві

(Szoszyn, Ruslan. UE nie równoważy handlu z Rosją = [ЄС не врівноважує торгівлю з Росією] / R. Szoszyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 07.10. (<https://www.rp.pl/Polityka/310079905-UE-nie-rownowazy-handlu-z-Rosja.html>).

Представник ЄС із закордонних справ та безпекової політики Ж. Боррель заявив, що надання Євросоюзом фінансової допомоги Україні не є безумовним, а передбачає реформи. Про це Ж. Боррель сказав на спільній прес-конференції з Президентом України В. Зеленським і президентом Європейської Ради Ш. Мішелем у Брюсселі

(Умовою надання Євросоюзом коштів Україні є проведення реформ – Борель // Час і події. – Чикаго, 2020. – 07.10. (<https://www.chasipodii.net/article/25396/>).

ЄС пообіцяв продовжувати роботу над угодою про вільну торгівлю з Україною і закликав Росію поважати мирну угоду, спрямовану на припинення шестирічного конфлікту на Сході України. Після переговорів у Брюсселі з Президентом України В. Зеленським голова Європейської ради Ш. Мішель, який представляє 27 національних лідерів блоку, заявив, що «ЄС є і буде залишатися найбільшим і найнадійнішим партнером України». «Ми хочемо ще більше поглибити співпрацю з Україною», – сказав він журналістам. Під час зустрічі було підписано три нові фінансові угоди на суму близько 60 млн євро на підтримку постраждалих східних регіонів України та громадянського суспільства, а також на підтримку стійкості клімату

(EU to boost Ukraine ties, urges Russia to honor peace deal = [ЄС зміцнить зв'язки з Україною та закликає Росію дотримуватися мирної угоди] // The Independent. – London, 2020. – 07.10. (<https://www.independent.co.uk/news/eu-boost-ukraine-ties-urges-russia-honor-peace-deal-eu-ukraine-volodymyr-zelenskiy-russia-free-trade-agreement-b841033.html>).

На думку Президента України В. Зеленського, українці не повинні сумніватися в мудрості свого європейського вибору. «Очевидно, що домогтися членства в ЄС завтра неможливо. Однак мета остаточного членства України в ЄС залишається логічною і реалістичною. Ми не очікуємо жорстких зобов'язань щодо членства в ЄС», – наголосив В. Зеленський

(Zelenskyu, Volodymyr. Zelenskyu: Ukraine wants a step-by-step plan towards future EU membership = [Зеленський: Україні потрібен покроковий план майбутнього членства в ЄС] / V. Zelenskyu // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 08.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/zelenskyu-ukraine-wants-a-step-by-step-plan-towards-future-eu-membership/>)).

У Брюсселі відбувся 22-й саміт Україна – ЄС. Президент України В. Зеленський та президент Європейської ради Ш. Мішель обговорили пріоритетні питання стосунків України й ЄС, зокрема оновлення Угоди про асоціацію, поглиблення секторальної інтеграції між Україною та Євросоюзом, співпрацю в контексті подолання наслідків пандемії Covid-19 та подальшу підтримку з боку ЄС процесу реформ в Україні. Також говорили про безпекову ситуацію на тимчасово окупованих територіях Донбасу та про шляхи посилення координації зусиль України і Євросоюзу з метою деокупації Криму та захисту прав кримців. Окремим питанням був «стан реформ в Україні». Напередодні експерти наголошували, що найбільш проблематичною мала стати частина перемовин, що стосувалася «стану реформ»

(Берчак, Ігор. Саміт у Брюсселі: без проривів, але на позитиві / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 12.10. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/samit-u-bryusseli-bez-proryviv-ale-na-pozytyvi/>)).

Лідери України та Європейського Союзу за підсумками 22-го саміту Україна – ЄС, який відбувся 6 жовтня в Брюсселі, підтвердили зобов'язання щодо зміцнення політичної асоціації та економічної інтеграції з Києвом, визнали його європейські устремління і схвалили європейський вибір. Сторони погодилися працювати заради повного використання потенціалу угоди про асоціацію та наголосили на важливості виконання Україною своїх зобов'язань у зв'язку з цим

(Оприлюднено підсумкову заяву саміту Україна-ЄС // Гомін України. – Торонто, 2020. – 13.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22810/group/6>)).

НАТО

Україна оприлюднила нову Стратегію національної безпеки, в якій Росія чітко визначається як противник, а членство в НАТО – як кінцева мета політики безпеки країни. Довга затримка з остаточним опублікуванням Стратегії національної безпеки викликала спекуляції з приводу ставлення Президента країни В. Зеленського до документа, і залишається неясним, на думку автора, наскільки повно Президент приймає ключові ідеї, які в ньому викладені. На сьогодні нова Стратегія національної безпеки служить орієнтиром для визначення офіційної позиції України з низки ключових питань, які допоможуть сформулювати майбутнє країни

(Getmanchuk, Alyona. Russia as aggressor, NATO as objective: Ukraine's new National Security Strategy = [Росія як агресор, НАТО як мета: нова стратегія національної безпеки України] / А. Getmanchuk // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 01.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/russia-as-aggressor-nato-as-objective-ukraines-new-national-security-strategy/>).

Сотні британських десантників висадилися з парашутами в Миколаївській області в рамках стратегічного командно-штабного навчання «Об'єднані зусилля-2020». Військові з 16-ї бригади повітряно-штурмової бригади британських глобальних сил реагування проводять заняття з українськими повітрянодесантними військами. Також у навчаннях беруть участь солдати з елітного підрозділу армії Pathfinder

(Британські військові десантувалися в Україні // Міст. – Торонто, 2020. – 02.10. (<http://meest-online.com/ukraine/vijsko/brytanski-vijskovi-desantualysya-v-ukrajini/>).

Міністр оборони України А. Таран та міністр оборони Великобританії Б. Воллес підписали Меморандум про посилення співпраці між країнами у військовій і військово-технічній сферах. «Важливим є залучення фінансування Британського експортно-кредитного агентства у розмірі 1,25 мільярда фунтів стерлінгів. Це має істотно підвищити ефективність і пришвидшити втілення спільних проєктів в оборонній сфері, що є критично важливим в умовах загострення ситуації, що триває в Чорноморському регіоні», – зазначається в повідомленні на сайті Президента України. За словами А. Тарана, ідеться про постачання сучасних зразків військової техніки та новітнього високоточного озброєння, налагодження виробництва окремих видів військової продукції в Україні, а також будівництво об'єктів базування ВМС України. «Втілення цих проєктів дозволить значно посилити спроможності та бойовий потенціал українського флоту, взаємосумісність ВМС з військово-морським компонентом держав-членів НАТО. Крім того, розраховуємо, що це стане драйвером відновлення суднобудівної галузі України і дозволить залучити в нашу економіку найсучасніші технології», – зазначив А. Таран

(Думанська, Марія. Україна і Великобританія планують розширити співпрацю в оборонній сфері / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 07.10. (<https://p.dw.com/p/3jaWd>).

ООН

Для справедливого представництва країн кожна частина світу має певну кількість місць у Раді ООН з прав людини. На засіданні Ради ООН з прав людини у Женеві Україна захистила своє членство. Новий строк повноважень розпочнеться 1 січня 2021 р. і триватиме три роки

(Čína a Rusko byly nově zvoleny do Rady pro lidská práva OSN, Saúdská Arábie neuspěla = [Китай і Росія переобрані до складу Ради ООН з прав людини, а Саудівська Аравія зазнала невдачі] // Cesky rozhlas. – Praha, 2020. – 14.10. (https://www.irozhlas.cz/zpravysvet/cina-a-rusko-v-rade-osn-pro-lidska-prava-saudska-arabie-neuspela_2010141101_kar).

У Львові відправили військовослужбовців чергової ротації вертолітного загону в Демократичну Республіку Конго виконувати завдання Організації Об'єднаних Націй. Українці виконуватимуть завдання з дотримання миру та безпеки. Напередодні відрядження майбутні миротворці пройшли двотижневу обсервацію, під час якої їм провели щеплення та тестування на наявність коронавірусної інфекції

(250 українських миротворців провели у ДРК // Міст. – Торонто, 2020. – 08.10. (<http://meest-online.com/ukraine/events/250-ukrajinskyh-myrotvortsiv-provely-u-drk/>)).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Росія і самопроголошені республіки Донбасу готові до відновлення очних зустрічей контактної групи в Мінську. Про це «Известиям» заявили в МЗС Росії. Разом з тим, через COVID-19 особисті зустрічі з березня переведені в дистанційний формат, і питання про перенесення майданчика для переговорів з Білорусі не стоїть на порядку денному. Заступник голови української делегації в ТКГ О. Резніков заявив, що представники Києва і після пандемії не поїдуть до Мінська через невизнання легітимності О. Лукашенка. За словами Л. Кравчука, зараз є реальна загроза того, що мінський процес і зовсім перестане працювати. «Якщо Верховна Рада не внесе поправки в закон про місцеві вибори у 2020 р., який забороняє проводити голосування на Донбасі й таким чином суперечить Мінським угодами, то подальша робота ТКГ буде заблокована», – сказав Л. Кравчук

(Постникова, Катерина. Вийти в офлайн: Москва готова к очным встречам ТКГ в Минске = [Вийти в офлайн: Москва готова до очних зустрічей ТКГ в Мінську] / Е. Постникова // Известия. – Москва, 2020. – 01.10. (<https://iz.ru/1067129/ekaterina-postnikova-aleksei-zabrodin/vyiti-v-oflain-moskva-gotova-k-ochnym-vstrecham-tkg-v-minske>)).

Переговори Тристоронньої контактної групи (ТКГ) щодо Донбасу були зупинені через те, що російська делегація наполягала на аудіо- та відеозаписі всього засідання і навіть, за словами української сторони, була готова робити це таємно. Як розповів глава делегації Києва в ТКГ Л. Кравчук, із цим не погодилися не тільки його соратники, але і спецпредставник голови ОБСЄ в Україні та в ТКГ Х. Грау

(Коваленко, Марина. Донбасское урегулирование не поддается видеофиксации = [Донбаське врегулювання не піддається відеофіксації] / М. Коваленко // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 01.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4512418>)).

Великобританія, за прикладом ЄС, вирішила ввести санкції проти осіб та структур, які сприяли будівництву Кримського мосту. На саміті ЄС було вирішено розширити перелік суб'єктів, які підривають територіальну цілісність та суверенітет України. Лідери дійшли висновку, що люди та організації «брали участь у проєкті незаконної анексії кримсько-російської залізничної інфраструктури». Брюссель уперше оголосив про індивідуальні санкції проти тих, хто сприяв анексії в березні 2014 р. ЄС також оголосив про обмежувальні заходи щодо деяких галузей російської економіки

(ES ir Jungtinė Karalystė paskelbė sankcijų Krymo tilto statytojams = [ЄС та Великобританія вводять санкції проти кримських мостів] // Lietuvos rytas. – Vilniaus,

2020. – 02.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/02/news/es-ir-jungtine-karalyste-paskelbe-sankciju-krymo-tilto-statytojams-16552640/>).

Генеральна Прокуратура України вимагає від Російської Федерації видачі колишнього Президента країни В. Януковича у справі про державну зраду. Як заявив керівник групи прокурорів у справі Р. Кравченко, вирок щодо В. Януковича вступив у силу. Київський апеляційний суд залишив у силі вирок. В. Януковича заочно засудили до 13 років ув'язнення

(Украина потребує от России выдачи Януковича = [Україна вимагатиме від Росії видачі В. Януковича] // Известия. – Москва, 2020. – 02.10. (<https://iz.ru/1068686/2020-10-02/ukraina-potrebuje-ot-rossii-vydachi-ianukovicha>)).

Доповідь Аудиторського суду Росії показала, що кошти, виділені Криму, анексованому в Україні, зникають як у прірві, а ситуація на півострові майже не змінюється. Російські ЗМІ, за словами автора, вже не приховують, що Крим зараз «грабує всю державу», росіяни дедалі частіше говорять про анексію Криму як про «величезний економічний провал»

(Proценка, Aleksandras. Krymas ryja rusų pinigų – lėšos pradingsta tarsi bedugnėje = [Крим забирає російські гроші – кошти зникають як у прірві] / А. Proценка // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 03.10. (<https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2020/10/03/news/krymas-ryja-rusu-pinigus-lesos-pradingsta-tarsi-bedugnėje-16502630/>)).

Генерал-лейтенант Л. Голопатюк, начальник Головного управління міжнародної співпраці та верифікації Збройних сил України, заявив, що в наземному компоненті на Західному стратегічному напрямі росіяни створили 20-ту загальновійськову армію у складі 3-ї гвардійської та 144-ї мотострілецької дивізій. Водночас на озброєнні 448-ї ракетної бригади 20-ї армії є оперативно-тактичні ракетні комплекси «Іскандер» (за класифікацією НАТО – SS-26 Stone), із дальністю дії 500 км. А ще в Придністровській Молдовській Республіці дислокується Оперативна група т. зв. миротворців РФ. Офіційно вона налічує не більше 2 тис. вояків, хоча українська розвідка не виключає, що їх там уже близько 10 тис. На озброєнні мають кілька десятків одиниць бронетехніки та бойові гелікоптери. «Звісно, для повноцінної агресії цього замало, але здійснити марш-кидок на Одесу, від якої від Тирасполя – лише 100 км, цілком можливо», – вважає Л. Голопатюк

(Берчак, Ігор. Путін може відкрити проти України північний фронт / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 05.10. (<http://meest-online.com/world/russia/putin-mozhe-vidkryty-proty-ukrajiny-pivnichnyj-front/>)).

Президент Росії В. Путін зустрівся зі співголовою української партії «Опозиційна платформа – За життя» В. Медведчуком. На зустрічі В. Путін допустив поставки російської вакцини від коронавірусу COVID-19 в Україну. За його словами, така «російсько-українська співпраця» можлива, незважаючи на політичні складнощі.

В. Путін додав, що для початку співпраці необхідний офіційний запит від влади України

(Путин готов поставить вакцину от COVID-19 на Украину = [Путін готовий поставити вакцину від COVID-19 в Україну] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 06.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4520672>)).

«Газпром» уперше в цьому році за максимумом використав потужності українського транзитного напрямку, прокачавши 174 млн кубометрів. Це максимальний обсяг, який компанія може за добу прокачувати через Україну згідно з контрактом, укладеним у кінці 2019 р. Утім, монополія може докупити потужності на аукціонах – «Нафтогаз України» повідомив, що «Газпром» так і зробив для жовтневих поставок, не вказавши конкретних обсягів

(Барсуков, Юрий. «Газпром» наращивает экспорт в ожидании роста цен = [«Газпром» нарощує експорт в очікуванні зростання цін] / Ю. Барсуков // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 06.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4520059>)).

Президент Росії В. Путін заявив про готовність зняти санкції з України. Про це він сказав у відповідь на прохання глави політради української партії «Опозиційна платформа – За життя» В. Медведчука про часткове зняття контрсанкцій щодо ряду українських компаній. У розмові з В. Путіним В. Медведчук повідомив, що раніше Росія була для України головним торговим партнером, але ситуація змінилася у 2020 р. Російський лідер запропонував В. Медведчуку допомогти організувати зустріч для опрацювання цих питань з Торгово-промисловою палатою і з рядом інших об'єднань підприємців та урядом Росії. В. Медведчук прийняв цю пропозицію

(Путин заявил о готовности России снять санкции против Украины = [Путін заявив про готовність Росії зняти санкції проти України] // Известия. – Москва, 2020. – 06.10. (<https://iz.ru/1070182/2020-10-06/putin-zaiavil-o-gotovnosti-rossii-sniat-sanktcii-protiv-ukrainy>)).

Міністр закордонних справ Росії С. Лавров на спільній прес-конференції зі своїм датським колегою в Москві заявив, що Росія сподівається на ЄС у відповіді на заяви України про необхідність перегляду Мінських угод. С. Лавров підкреслив, що зустріч з його датським колегою підтвердила спільну позицію щодо кризи на Сході України, зокрема, що вона може бути врегульована тільки на основі Мінських домовленостей і в повному обсязі зі схвалення Ради Безпеки ООН

(Отношения между Русия и ЕС бързо се влошават заради Навални, обяви Лавров = [Лавров сказав, що відносини між Росією і ЄС стрімко погіршуються через Навального] // Дневник. – Sofia, 2020. – 09.10. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/10/09/4124909_otnosheniata_mejdu_rusiia_i_es_burzo_se_v_loshavat/)).

Уряд Росії дозволив експорт в Україну мастил і бітуму за спеціальними дозволами Мінекономрозвитку РФ. Ці позиції виведені з-під заборони на вивезення з Росії в Україну

(Правительство России разрешило экспорт на Украину ряда нефтепродуктов = [Уряд Росії дозволив експорт в Україну ряду нафтопродуктів] // Известия. – Москва, 2020. – 12.10. (<https://iz.ru/1072847/2020-10-12/pravitelstvo-rossii-razreshilo-eksport-na-ukrainu-riada-nefteproduktov>)).

Відомий британський політолог Т. Кузьо вважає, що з моменту вступу на посаду Президент України В. Зеленський визначив завершення російсько-української війни своїм головним пріоритетом. «Однак майже через півтора року його адміністрація ще не продемонструвала чіткої стратегії припинення шестирічного конфлікту», – зауважує Т. Кузьо. Натомість В. Зеленський, на думку автора, застосував розмитий підхід, який включав численні поступки Кремлю та свідомі зусилля, щоб применшити двосторонню напруженість. «Настав час визнати, що Росія не зацікавлена в компромісному мирі і розцінює зусилля України щодо зменшення двосторонньої напруженості, як ознаки слабкості. Якщо В. Зеленський хоче миру, він повинен переконати Кремль, що він готовий до війни», – зауважує автор

(Kuzio, Taras. Russo-Ukrainian War: Time for Zelensky to turn from populism to pragmatism = [Російсько-українська війна: час Зеленському перейти від популізму до прагматизму] / Т. Kuzio // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 12.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/russo-ukrainian-war-time-for-zelensky-to-turn-from-populism-to-pragmatism/>)).

Україна працює над можливістю створення Ради вихідців із Донбасу, яка допомагатиме роботі делегації в Тристоронній контактній групі з питань урегулювання ситуації на Донбасі. Л. Кравчук зауважив, що з призначенням нового заступника голови делегації України в ТКГ не поспішатимуть та наголосив, що при виборі кандидата серед критеріїв будуть політична позиція, професіоналізм і досвід. На думку Л. Кравчука, це має бути людина, яка «дуже глибоко занурюватиметься в ситуацію і не поспішатиме з висновками та оцінками»

(Іванов, Сергій. Рада вихідців з Донбасу: Кравчук розповів про нову ініціативу для допомоги ТКГ / С. Іванов // Гомін України. – Торонто, 2020. – 13.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22803/group/28>)).

Президент Росії В. Путін підтримав ініціативу прем'єр-міністра М. Мішустіна дозволити поставки в країну товарів деяких українських промислових підприємств. Раніше з проханням частково зняти контрсанкції з підприємств України звернувся до глави російського уряду український політик В. Медведчук. На російський ринок будуть знову допущені компанія «Брацлав» Барського машинобудівного заводу і Рубіжанський картонний комбінат

(Путин согласился снять санкции с нескольких украинских предприятий = [Путін погодився зняти санкції з декількох українських підприємств] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 14.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4530839>)).

Представники України закликали Google і Apple розглянути можливість блокування російських додатків. Запит надійшов від Служби безпеки України. Іноземних партнерів закликали привести їхню діяльність на території України відповідно до національного законодавства

(Стойчев, Росен. Україна настоява руски приложения да бъдат блокирани = [Україна наполягає на блокуванні ручних додатків] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 09.10. (<https://fakti.bg/world/517845-ukraina-nastoava-ruski-prilojenia-da-badat-blokirani>)).

Служба безпеки України вимагає видалити з українського сегмента маркетів App Store і Play Market додатки соціальних мереж «ВКонтакте» і «Однокласники» та інших російських розробників, які потрапили під санкції української влади. У минулому Google і Apple виконали вимоги російської влади щодо блокування програми LinkedIn, так що висока ймовірність, що їх виконають і на території України, вважає технічний директор Qrator Labs А. Гавриченко

(Степанова, Юлия. Невконтактная группа. Украина блокирует российские мобильные приложения = [Невконтактна група. Україна блокує російські мобільні додатки] / Ю. Степанова // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 10.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4528433>)).

Міжпартійна група з 29 українських депутатів випустила спільний лист, в якому підкреслюється загроза міжнародної безпеки, яку представляє стратегічний енергетичний проєкт «Північний потік-2». Якщо «Північний потік-2» буде завершено, Росія негайно вийде із свого газового контракту з Україною. Це залишить Україну разом з країнами Центральної та Східної Європи у владі Кремля і російського шантажу. «Північний потік-2» не приносить новий газ у Європу, він просто перенаправляє існуючі потоки російського газу з України і концентрує їх у Балтійському морі

(Putin's pipeline is a strategic weapon. It must be stopped = [Трубопровід Путіна є стратегічною зброєю. Це потрібно зупинити] // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 13.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/putins-pipeline-is-a-strategic-weapon-it-must-be-stopped/>)).

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІ ВІДНОСИНИ

МЗС України викликало високопоставленого білоруського дипломата через участь представника окупаційної адміністрації Криму в російсько-білоруському регіональному форумі. «Україна вважає неприпустимими такі недружні кроки білоруської сторони, які ставлять під сумнів приналежність до України окупованих Росією Криму та Севастополя», – ідеться в повідомленні МЗС

(Polityuk, Pavel. Ukraine summons Belarus diplomat over Crimea = [Україна викликала білоруського дипломата через Крим] / Р. Polityuk // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 01.10. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/ukraine-summons-belarus-diplomat-over-crimea-504475/>)).

Білоруські державні телеканали, такі, як Білорусь 1 та СТВ, у своїх сюжетах та субтитрах почали називати Литву, Україну та Польщу по-різному. Відтепер Литва – це колишня Радянська Соціалістична Республіка Литва, Україна – колишня Радянська Соціалістична Республіка Україна, а Польща – колишня Польська Народна Республіка. За словами голови Білоруського союзу журналістів А. Кривошеєва, це робиться для того, щоб підкреслити «спільне і славне минуле» Мінська з цими країнами. Литва, Польща та Україна першими дали зрозуміти, що не визнали переобрання О. Лукашенка президентом Білорусі, оскільки вибори були недемократичними

(Baltarusijos valstybinė televizija pakeitė Lietuvos pavadinimą = [Білоруське державне телебачення змінило назву Литви] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 07.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/07/news/baltarusijos-valstybine-televizija-pakeite-lietuvos-pavadinima-16602962/>)).

Посла України в Мінську викликали в Міністерство закордонних справ Білорусі, де йому була вручена нота через указ Президента України В. Зеленського про залучення білоруських ІТ-фахівців до української інформаційної сфери. Відзначається, що білоруська сторона не має наміру переходити «червоні риси» в стосунках з Україною, однак залишає за собою право на відповідні заходи, спрямовані на захист національних інтересів відповідно до міжнародних норм

(Посла України в Мінську викликали в МЗС Білорусі) // Известия. – Москва, 2020. – 14.10. (<https://iz.ru/1073775/2020-10-14/posla-ukrainy-v-minske-vyzvali-v-mid-belorussii>)).

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ

Національний фонд охорони навколишнього середовища та управління водними ресурсами і Світовий банк за консультацією з Європейською комісією розпочинають співпрацю, спрямовану на обмін досвідом між гірничодобувними регіонами Польщі та України, що має допомогти обом країнам підготуватися до трансформації енергетики в найближчі роки. Ініціатива є частиною міжнародної програми, яка підтримує країни у створенні та реалізації соціально доброзичливого енергетичного сектора з низьким рівнем викидів, інформує Національний фонд охорони навколишнього середовища та водних ресурсів

(Stachura, Jędrzej. Polska i Ukraina wymienią się doświadczeniami w dążeniu ku gospodarce niskoemisyjnej = [Польща та Україна обмінюються досвідом у здійсненні низькоуглецевої економіки] / J. Stachura // Biznes Alert. – Warsaw, 2020. – 08.10. (<https://biznesalert.pl/polska-ukraina-doswiadczenie-gospodarka-emisje-co2-niskoemisyjnosc-srodowisko/>)).

Президент Польщі А. Дуда прибув в Україну з триденним візитом. А. Дуда на своїй сторінці у Twitter розмістив допис українською мовою, у якому наголосив, що цей візит «особливо важливий». «Сьогоднішній візит до нашого сусіда в Україну особливо важливий. У період пандемії багато господарських секторів залежать від

налагодження ще кращої міжнародної співпраці та прийняття конкретних рішень. Зв'язки між Польщею та Україною дуже міцні й разом ми працюємо заради ще більшого їхнього посилення», – ідеться в україномовному дописі на сторінці президента Польщі. Під час візиту А. Дуди президентське подружжя вирушить на польський військовий цвинтар у Биківні під Києвом. Президент Польщі вшанує пам'ять польських жертв радянських репресій. Також відбудуться польсько-українські політичні переговори за участю Президента України В. Зеленського та прем'єр-міністра Д. Шмигала. У другий день візиту А. Дуда відвідає Одесу. Польська нафтова і газова компанія (PGNiG) підпише угоду, яка відкриє можливості для її участі в приватизації енергетичного і газового секторів України. Другий контракт буде підписаний між портами Одеси і Гданська про співпрацю в галузі логістики

(Кондратенко, Микола. Дуда прибув до Києва з «особливо важливим» візитом / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 11.10. (<https://p.dw.com/p/3jlbR>).

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo підписала інвестиційну угоду з Energy Resources of Ukraine. Документ стосується спільного проєкту розвідки та видобутку в Україні вуглеводню. Контракт регулює загальні умови співпраці у майбутніх інвестиціях та встановлює графік подальшої роботи над проєктом, який розташований в Україні, біля кордону з Польщею. Високий виробничий потенціал ліцензії підтверджується геологічним аналізом, проведеним PGNiG, який показує співвідношення геологічних структур із Перемишльським родовищем – найбільшим родовищем природного газу в Польщі. Укладення контракту є важливим кроком для початку спільної роботи в цій галузі, вважають у компанії

(Sawicki, Bartłomiej. PGNiG i ERU są bliżej uruchomienia wydobywania węgłowodorów na Ukrainie = [PGNiG та ERU наближаються до запуску видобутку вуглеводню в Україні] / B. Sawicki // Biznes Alert. – Warsaw, 2020. – 12.10. (<https://biznesalert.pl/pgnig-eru-uruchomienie-wydobycie-wegowodory-ukraina-polska-energetyka/>).

Візит польської президентської пари в Україну розпочався на польському військовому кладовищі в Биківні під Києвом, де відбулися церемонії з нагоди 80-ї річниці Катинської трагедії. Політична частина візиту присвячена двосторонньому співробітництву, євроатлантичним прагненням України, а також регіональним питанням, включаючи ситуацію в Білорусі. Темою переговорів будуть також історичні питання. Третій день візиту буде присвячений економічним питанням

(Prezydent Duda z wizytą na Ukrainie: Ukraińcy i Polacy walczyli ramię w ramię = [Президент Дуда відвідав Україну: українці та поляки воювали пліч-о-пліч] // Wprost. – Warszawa, 2020. – 12.10. (<https://www.wprost.pl/polityka/10375328/prezydent-duda-z-wizyta-na-ukrainie-ukraincy-i-polacy-walczyli-ramie-w-ramie.html>).

Президент Польщі А. Дуда перебуває з візитом в Україні, й одним із пунктів порядку денного було підписання спільної декларації з В. Зеленським, яка є дорожньою картою відносин на найближчі роки. Вона стосується питань історичної спадщини, прав національних меншин, включаючи освіту, регіональну безпеку й економічне співробітництво. А. Дуда та В. Зеленський підкреслюють «важливість

польсько-українських двосторонніх відносин, які мають характер стратегічного партнерства». Президенти обох країн закликали «покласти край незаконній окупації Автономної Республіки Крим і триваючої агресії на Донбасі». А. Дуда також висловив свою підтримку Україні з точки зору її суверенітету і територіальної цілісності в її міжнародно визнаних кордонах

(Prezydenci Polski i Ukrainy podpisali deklarację. „Potępiamy zbrodnie przeciwko ludzkości” = [Президенту Польщі і Україні підписали декларацію. «Ми засуджуємо злочини проти людства»] // Wprost. – Warszawa, 2020. – 12.10. (<https://www.wprost.pl/kraj/10375474/prezydenci-polski-i-ukrainy-podpisali-deklaracje-potepiamy-zbrodnie-przeciwko-ludzosci.html>).

Президент України В. Зеленський прийняв у гостях свого польського колегу А. Дуду. Перший за три роки візит в Україну польського президента повинен був свідчити про те, що історичні розбіжності залишилися в минулому. Київ розраховує на підтримку Варшави в протистоянні з Росією і на шляху до Євросоюзу. Під час дводенного візиту президент Польщі відвідав Київ і Одесу, взявши участь у роботі двостороннього економічного форуму, ставши свідком підписання меморандуму про співпрацю між портами Одеси та Гданська. Глави двох держав провели переговори в Києві, обговоривши економічне співробітництво і широку політичну підтримку суверенітету і територіальної цілісності України, а також збереження тиску на Росію

(Дудина, Галина. «Поссорить Украину и Польшу мечтают многие» = [«Посварити Україну та Польшу багато хто мріє»] / Г. Дудина // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 13.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4530252>).

Президенти Польщі та України А. Дуда та В. Зеленський підписали спільну декларацію, наголошуючи на важливості польсько-українських двосторонніх відносин, що мають характер стратегічного партнерства. Український лідер подякував А. Дуді за підтримку суверенітету та територіальної цілісності. Польський президент підкреслив, що «шлях до ЄС – це двостороння дорога, на якій ми робимо все можливе, щоб піти назустріч. Ми завжди підтримували прагнення України до Європейського Союзу»

(Zelenski dziękuje Dudzie: Osobiście wspiera naszą suwerenność i integralność = [Зеленський подякував Дуді: Дякую за підтримку нашого суверенітету і цілісності] // Wprost. – Warszawa, 2020. – 13.10. (<https://www.wprost.pl/kraj/10376349/zelenski-dziekuje-dudzie-osobiscie-wspiera-nasza-suwerennosc-i-integralnosc.html>).

Очікується візит президента Польщі А. Дуди в Україну, під час якого велика увага буде приділена економічному співробітництву між двома країнами не лише з політичних питань, а й з історичного минулого, повідомили в Офісі Президента України В. Зеленського. «Президент Польщі відвідає не лише Київ, але разом з Президентом Зеленським – Одесу, де відбудеться окремий діловий захід на інфраструктурні теми. Планується підписати кілька угод», – сказав І. Жовква, заступник керівника Офісу Президента України

(Kijeve laukiama pirmojo per pastaruosius trejus metus Lenkijos prezidento vizito = [У Києві очікується перший за останні три роки візит президента Польщі] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 11.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/11/news/kijeve-laukiama-pirmojo-per-pastaruosius-trejus-metus-lenkijos-prezidento-vizito-16662525/>).

УКРАЇНСЬКО-МОЛДОВСЬКІ ВІДНОСИНИ

Чинний глава Молдови І. Додон, який балотується на другий термін, розповів кореспонденту «Коммерсанта» про відносини Молдови з Україною: «У нас було кілька контактів на міжнародних майданчиках із Президентом України, і телефонна розмова була. Я вважаю, що відносини в нас хороші, дружні. Молдова визнає суверенітет і територіальну цілісність України», – зазначив І. Додон в інтерв'ю

(«Потенциала для майданов в Молдове нет» = [«Потенціалу для майданів у Молдові немає»] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 03.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4518528>).

УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКІ ВІДНОСИНИ

Питання про мовний закон створив напружену ситуацію між Україною та Угорщиною. Міністр закордонних справ П. Сійярто висував кілька пропозицій щодо врегулювання ситуації. Влада України відхилила поправку до закону про мову. Угорщина продовжує наполягати на необхідності внесення поправок у закон про українську мову відповідно до офіційної позиції, доти буде блокувати вступ України в НАТО

(Gyöngyi, Kővári. Januártól kizárólag az államnyelven szabad megszólalni az ukrán szolgáltatói szférában = [3 січня в сфері послуг України можна говорити лише державною мовою.] / K. Gyöngyi // Index.hu. – Budapest, 2020. – 09.10. (<https://index.hu/kulfold/2020/10/09/ukran-nyelvtorveny-ukrajna-szolgáltatás-allamnyelv/>).

Посол України в Угорщині Л. Непоп подякувала угорцям і Угорській екуменічній службі допомоги за їхню підтримку, особливо за допомогу останніх місяців у боротьбі з епідемією коронавірусу. Л. Лехел, президент і директор організації з надання допомоги, сказав, що їхня участь виходить за межі Закарпатської області, а їхня великомасштабна міжнародна гуманітарна програма в останні роки охопила десять регіонів України. Угорська благодійна організація має постійне представництво в Україні протягом 18 років: вона веде благодійну діяльність як офіційно зареєстрована організація як на Закарпатті, так і в Києві. Вартість її ролі на сьогодні перевищує 3 млрд форинтів, спрямованих на допомогу понад 300 тис. українців

(Géza, Wolf. Köszönetet mondott a magyar támogatásáért az ukrán nagykövet = [Посол України подякував угорцям за підтримку] / W. Géza // Index.hu. – Budapest, 2020. – 12.10. (<https://index.hu/belfold/2020/10/12/koszonetet-mondott-a-magyarok-tamogatasaert-az-ukran-nagykovet/>).

Державний секретар з питань енергетики та кліматичної політики Міністерства інновацій та технологій Угорщини П. Кадержак повідомив, що угорські сховища

природного газу заповнені на 100 %, а природний газ постійно надходить із шести країн. Крім власного видобутку, російський газ, що йде через Україну, нині є основним джерелом поставок з надійного джерела і за доступною ціною. Стратегічна мета – якомога довше зберегти українсько-угорський стикувальний вузол для забезпечення двостороннього транспорту. Поставка природного газу в Угорщину здійснюється відповідно до чинних торгових угод. «Таким чином, український імпорт триває», – зазначає автор

(Tamás, Nótin. Nincs gáz: lesz gáz! = [Немає газу: буде газ!] / N. Tamás // Index.hu . – Budapest, 2020. – 14.10. (<https://index.hu/belfold/2020/10/14/a-magyar-foldgazellatas-a-teli-idoszakon-kivul-is-proble-mamentes/>).

К. Ганс, директор зі зв'язків із громадськістю Угорської екуменічної служби допомоги, повідомив, що організація буде і надалі допомогати 10 тис. нужденних людей Закарпаття. Він повідомив, що дедалі більше сімей звертаються до відділення Екуменічної організації в Берегшасе за допомогою в цій складній ситуації, щоб забезпечити їх достатнім харчуванням, теплим одягом і дровами в осінньо-зимовий період

(Forgács, Marietta. Idén is aktív a segélyszolgálat = [Служба екуменічної допомоги знову працює цього року] / M. Forgács // Index.hu . – Budapest, 2020. – 14.10. (<https://index.hu/belfold/2020/10/14/minden-eddiginel-nagyobb-szukseg-van-a-segitsegre/>).

УКРАЇНСЬКО-АЗЕРБАЙДЖАНСЬКІ ВІДНОСИНИ

Президент України В. Зеленський заявив, що Україна підтримує Азербайджан, але закликає сторони конфлікту в Нагірному Карабасі до деескалації. Український лідер зазначив, що в останні роки Київ і Баку налагодили тісні зв'язки як на економічному, так і геополітичному рівнях, тому Україна підтримує Азербайджан. При цьому В. Зеленський додав, що приклад Нагірного Карабаху свідчить про те, що конфлікти слід «вирішувати, а не заморожувати»

(Зеленський вирішив не оказувати воєнну допомогу Азербайджану в Карабаху = [Зеленський вирішив не надавати військову допомогу Азербайджану в Карабасі] // Известия. – Москва, 2020. – 03.10. (<https://iz.ru/1068881/2020-10-03/zelen-skii-reshil-ne-okazyvat-voennuiu-pomoshch-azerbaidzhanu-v-karabakhe>).

УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Напередодні 71-ї річниці заснування КНР Президент України В. Зеленський висловив готовність до подальшого розвитку стратегічного партнерства з Пекіном. В. Зеленський заявив, що Китай завжди був і залишається одним із пріоритетів української зовнішньої політики. Одночасно він висловив надію, що відносини двох країн, дотримуючись вимог нової епохи, зможуть вийти на ще більш високий рівень розвитку. Український Президент бачить широкі можливості для нарощування співпраці з КНР у галузі будівництва проєкту «Пояс і шлях». Він також вказав на величезні перспективи співпраці з КНР у торгово-економічній сфері. Окремо В. Зеленський зупинився на гуманітарних контактах між двома країнами, дав високу оцінку спільним зусиллям двох країн щодо протидії пандемії COVID-19.

В. Зеленський висловив вдячність уряду Китаю за надану Україні гуманітарну допомогу, сприяння в доставці медичних вантажів і в поверненні українських громадян із КНР на батьківщину

(Украина хочет развивать отношения стратегического партнерства с КНР – В. Зеленский = [Україна хоче розвивати відносини стратегічного партнерства з КНР – В. Зеленський] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 1.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/1001/c31519-9766407.html>)).

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ

Автор вважає, що зовсім не випадково Росія активно працює над тим, щоб Д. Байден не став президентом США. Одна з причин – це сильна підтримка України, продемонстрована Д. Байденом протягом його тривалої політичної кар'єри. На посаді президента він залишатиметься відданим прихильником України, розуміючи, що Україна є опорою європейської безпеки. «Д. Байден, безсумнівно, не буде боятися протистояти В. Путіну і притягати його до відповідальності, на відміну від Д. Трампа, чия наполеглива покірливість до диктатора викликає велике занепокоєння», – вважає автор

(Дейчаківський, Орест. Видатний друг України / О. Дейчаківський // Українське Слово. – Чикаго, 2020. – 02.10. (<https://www.ukrslovo.net/swa/101700.html>)).

Характер відносин між США й Росією має величезний вплив на міжнародний мир та безпеку. Особливе значення ці стосунки мають для країн, які щодня стикаються з російською загрозою для власного суверенітету. З моменту відновлення української державності три десятиріччя тому політика США щодо Росії мала вагомі наслідки для України. З початку російської військової агресії проти України у 2014 р. американський уряд залишається на вістрі міжнародних зусиль, спрямованих на те, щоб зупинити війну В. Путіна проти України. Як єдина країна у світі, яка здійснює відсіч збройній агресії Москви, Україна перебуває сьогодні на фронтівій передовій міжнародного протистояння російській загрози

(Світу потрібна чесна політика США стосовно Росії // Українське Слово. – Чикаго, 2020. – 02.10. (<https://www.ukrslovo.net/swa/101695.html>)).

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Атомні компанії зі США та України підписали угоду про постачання ядерного палива на Рівненську АЕС. Це ще один крок для Києва до відмови від російської паливної монополії. Компанія Westinghouse Electric та державна компанія «НАЕК Енергоатом», яка є оператором усіх діючих атомних електростанцій в Україні, підписали контракт на поставку ядерного палива для реакторів ВВЕР-440 на Рівненській АЕС. «Це насамперед поглиблення диверсифікації джерел постачання ядерного палива для нашого державного “Енергоатому”, який на сьогодні виробляє більше половини електроенергії в Україні (точніше 53,1 %). Тому ця угода є стратегічною для нас», – сказав Президент України В. Зеленський, який був присутній на церемонії підписання. Сторони також підписали протокол про наміри щодо подальших досліджень щодо місця виробництва паливних компонентів та

складальних деталей в Україні. На сьогодні «Атоменергомаш», підрозділ «Енергоатома», має право на виробництво вкладишів та головок циліндрів для палива Westinghouse WWER-1000. Після підписання документів В. Зеленський нагадав, що раніше Україна стала першою країною у світі, якій вдалося диверсифікувати постачання ядерного палива до реакторів ВВЕР-1000. Завдяки новій угоді Україна стане однією з перших країн, яка отримає альтернативне паливо також для реакторів ВВЕР-440

(Trusewicz, Iwona. Amerykanie przejmują kolejną ukraińską elektrownię = [Американці освоюють чергову українську електростанцію] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 01.10. (<https://www.rp.pl/ENERGIA-Energetyka-zawodowa/310019951-Amerykanie-przejmują-kolejna-ukrainska-elektrownie.html>)).

Британія і Україна уклали договір, який включає угоду про вільну торгівлю, що охоплює товари, послуги, тарифи і квоти, зобов'язання щодо співпраці у сфері мирного вирішення конфліктів, оборони і безпеки, зміни клімату та прав людини. Великобританія є «стійким захисником права України на самовизначення». З 2015 р. британські війська навчили понад 18 тис. військовослужбовців Збройних сил України. Великобританія також очолить багатонаціональну ініціативу щодо морської підготовки для ВМС України. В офісі Б. Джонсона додали, що під час переговорів із В. Зеленським він підтримав нещодавнє рішення НАТО надати Україні так званий партнерський статус з розширеними можливостями

(Ukraine, UK sign partnership agreement to counter Russia's «malign influence» = [Україна і Великобританія підписали угоду про партнерство для протидії «згубному впливу» Росії] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 07.10. (<https://www.dailysabah.com/world/europe/ukraine-uk-sign-partnership-agreement-to-counter-russias-malign-influence>)).

За словами А. Єрмака, керівника Офісу Президента України В. Зеленського, Великобританія надасть позику в розмірі 1 млрд фунтів стерлінгів, щоб допомогти ВМС України побудувати нові судна. А. Єрмак заявив, що його країна шукає гарантій від ЄС та Великобританії щодо сприяння забезпеченню своєї безпеки. Він закликав до якнайшвидших необхідних нових переговорів, які б об'єднали лідерів Франції, Німеччини, України та Росії. Міністр ЗСУ Д. Кулеба заявив, що під час зустрічі з прем'єр-міністром Б. Джонсоном на Даунінг-стріт, де вони підписали важливу угоду, В. Зеленський натиснув на Б. Джонсона, щоб він визначив графік шляху вступу України до НАТО

(Wintour, Patrick. UK willing to provide Ukraine with lethal weapons, says president's aide = [Великобританія готова надати Україні летальну зброю, говорить помічник Президента] / P. Wintour // The Guardian. – London, 2020. – 09.10. (<https://www.theguardian.com/world/2020/oct/09/uk-willing-to-provide-ukraine-with-lethal-weapons-says-presidents-aide>)).

Westinghouse Electric Co підписала розширену угоду про ядерне паливо для постачання українських реакторів. «Цією основною угодою ми продовжуємо свою

відданість питанням енергетичної безпеки України та зосереджуємося на подальшому вдосконаленні експлуатації її ядерного парку», – заявив генеральний директор компанії П. Фрагман. Це ще один крок на шляху до відлучення України від залежності від російських енергоносіїв, включаючи ядерне паливо

(Zinets, Natalia. Westinghouse signs expanded Ukraine nuclear fuel deal = [Westinghouse підписав угоду про ядерне паливо в Україні] / N. Zinets // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 01.10. (<https://www.thechronicleherald.ca/business/reuters/westinghouse-signs-expanded-ukraine-nuclear-fuel-deal-503808/>).

Український Defense Express з посиланням на платформу державних закупівель ProZorro повідомила, що державний виробник двигунів «Івченко-Прогрес», підписав кілька контрактів на закупівлю передових компонентів авіаційних двигунів для нових турбореактивних двигунів AI-35. Очікується, що двигуни будуть встановлені на турецьку ракету нового покоління «Гезгін». Кілька типів двигунів були розроблені компанією, що входить в «Укроборонпром», для установки в безпілотні авіаційні системи і перспективні крилаті ракети

(Ukraine to supply engine for Turkey's next-gen cruise missile: local media = [Україна поставить до Туреччини двигун для крилатої ракети нового покоління] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 05.10. (<https://www.dailysabah.com/business/defense/ukraine-to-supply-engine-for-turkeys-next-gen-cruise-missile-local-media>).

У рамках тренувальної місії UNIFIER в Україні представники Збройних сил Канади відвідали Військову академію (м. Одеса). Канадська сторона представила особовий склад нової 10-ї ротації, яка продовжить співпрацю з вищим військовим навчальним закладом і надаватиме дорадчу допомогу протягом наступних шести місяців

(Панчишин, Віталій. Канадські інструктори продовжать підготовку українських курсантів у межах проєкту UNIFIER / Панчишин // Гомін України. – Торонто, 2020. – 06.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22751/group/12>).

Канада готова виділити українському уряду додаткові 4,3 млн канадських доларів на підтримку галузі безпеки й оборони України. Про це заявив міністр закордонних справ Канади Ф.-Ф. Шампань

(Друкач, Олесь. Канада дасть Україні гроші на підтримку безпеки й оборони / О. Друкач // Гомін України. – Торонто, 2020. – 06.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22743/group/5>).

Генеральний директор «Укрспецекспорту» В. Ноздря повідомив, що Україна планує закупити від шести до 12 комплексів Bayraktar TB2, кожен з яких має від шести до 12 станцій управління і від трьох до чотирьох БПЛА, які Міністерство оборони Туреччини планує поставити на службу Збройним силам України. Оскільки

це досить велика покупка, можуть бути можливості для локалізації виробництва в Україні, що знизить вартість кожного комплексу до 35 %

(Ukraine considers buying 48 Bayraktar TB2 drones from Turkey = [Україна розглядає можливість закупки 48 дронів Bayraktar TB2 у Туреччині] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 06.10. (<https://www.dailysabah.com/business/defense/ukraine-considers-buying-48-bayraktar-tb2-drones-from-turkey>)).

Прем'єр-міністр Великобританії привітав свого українського колегу на Даунінг-стріт і підтвердив свою підтримку східноєвропейській нації в умовах агресії Росії. Президент України В. Зеленський зустрівся з Б. Джонсоном у рамках його першого в історії візиту до Великобританії, причому політики мають підписати Угоду про стратегічне партнерство, що свідчить про співпрацю та вільну торгівлю між ними. Відносини між Україною та Великобританією тісні, й Великобританія постійно підтримує Україну та засуджує Росію, яка незаконно анексувала Крим у 2014 р. Великобританія підтримала санкції ЄС проти Росії, будучи ще членом блоку. З моменту голосування за вихід з ЄС у 2016 р. Великобританія розробила новий режим санкцій, що набере чинності з кінця року. Оголошуючи про угоду, Б. Джонсон заявив, що Великобританія «найзапекліше підтримує Україну»

(McDonald, Andrew. Boris Johnson to sign partnership agreement with Ukraine = [Борис Джонсон підпише угоду про партнерство з Україною] / A. McDonald // POLITICO. – Brussels, 2020. – 07.10. (<https://www.politico.eu/article/boris-johnson-to-sign-partnership-agreement-with-ukraine/>)).

Британське Міністерство закордонних справ повідомляє, що Великобританія виділить Україні 5 млн євро для надання допомоги громадам на Сході країни. Також Лондон виділяє 600 тис. євро на підтримку місії ОБСЄ, яка працює на Сході України. Президент України В. Зеленський відвідає з офіційним візитом Великобританію, де проведе переговори з прем'єр-міністром Великобританії Б. Джонсоном. Очікується підписання угоди про політичну співпрацю, вільну торгівлю і стратегічне партнерство

(Великобританія виділить 5 млн фунтов на піддержку востока України = [Великобританія виділить 5 млн фунтів на підтримку Сходу України] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 07.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4520890>)).

Президент України В. Зеленський перебуває з візитом у Великій Британії. Значущість візиту підкреслює той факт, що саме з українським главою і його дружиною в Тронному залі Букінгемського палацу провели першу з початку пандемії зустріч герцог і герцогиня Кембриджські принц Вільям і Кейт. Сам Президент В. Зеленський назвав візит «дуже важливим» і «історичним». У порядку денному візиту – підписання угоди, вкрай важливої для Києва. Британія виділить Україні 5 млн фунтів (6,5 млн дол.) гуманітарної допомоги – гроші підуть на підтримку жителів контрольованої Києвом частини Донбасу і боротьбу з пандемією коронавірусу. Як заявив глава британської дипломатії Д. Рааб, така угода – «свідчення прихильності Великобританії до процвітання і безпеки України»

(Коваленко, Марина. Киев и Лондон решили дружить флотами = [Київ і Лондон вирішили дружити флотами] / М. Коваленко // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 07.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4521457>).

Президент України В. Зеленський заявив, що Україна підпише меморандум зі Сполученим Королівством про надання 1,25 млрд фунтів (1,61 млрд дол.) на будівництво нових військових судів для Військово-морських сил України. Спеціалізовані військові інформаційні агентства заявили, що кошти будуть надані у вигляді 10-річного кредиту і дадуть можливість Великобританії надати Україні вісім швидкохідних бойових суден типу Varzan. За їхніми словами, перші два судна будуть побудовані у Великобританії, а решта шість судів будуть побудовані в Україні

(Ukraine secures \$1.61B from UK to build military vessels = [Україна отримала від Великобританії 1,61 млрд доларів на будівництво військових суден] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 07.10. (<https://www.dailysabah.com/business/defense/ukraine-secures-161b-from-uk-to-build-military-vessels>).

Великобританія та Україна підпишуть угоду про політико-економічне співробітництво, яка замінить існуюче до цього часу партнерство між Києвом та Європейським Союзом, заявив британський уряд. Угода «про політичне, комерційне та стратегічне партнерство (...) відкриває шлях для посилення співпраці між Великобританією та Україною», – пояснюється в заяві Лондона. Документ буде підписаний під час зустрічі прем'єр-міністра Великобританії Б. Джонсона та Президента України В. Зеленського, який перебуває з дводенним візитом у країні

(Lusa. Reino Unido e Ucrânia firmam acordo de cooperação pós-Brexit = [Великобританія та Україна підписали угоду про співпрацю після Brexit] / Lusa // Correio da Manhã. – Lisboa, 2020. – 07.10. (https://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/reino-unido-e-ucrania-firmam-acordo-de-cooperacao-pos-brexit?ref=Pesquisa_Destaques).

Прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон пообіцяв співпрацювати з Президентом України В. Зеленським з метою протидії «зловмисному впливу» з боку Росії. Він запропонував британську підтримку оборони та безпеки України. Україна та Великобританія підписали угоду про партнерство. «Обидва лідери обговорили важливість спільної роботи з протидії зловмисному впливу Росії як в Україні, так і в регіоні», – заявив речник Даунінг-стріт. – Вони також висловили спільне занепокоєння ситуацією в Білорусі». Прем'єр-міністр Б. Джонсон мав приємну нагоду привітати нещодавнє рішення НАТО надати Україні статус партнера з розширеними можливостями

(Malinowski, Przemysław. Boris Johnson obiecuje Ukrainie przeciwdziałać «złośliwym wpływom» Rosji = [Борис Джонсон обіцяє Україні протидіяти «зловмисному впливу» Росії] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 08.10. (<https://www.rp.pl/Rosja/201009447-Boris-Johnson-obiecuje-Ukrainie-przeciwdzialac-zlosliwym-wplywom-Rosji.html>).

Прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон зустрінеться з Президентом України В. Зеленським у Лондоні для підписання угоди про партнерство, яка включає угоду про вільну торгівлю, що охоплює товари, послуги, тарифи та квоти. «Великобританія є найзапеклішим прихильником України ... Угода про стратегічне партнерство, яку ми сьогодні підписуємо, означає наступний розділ наших відносин. Це розділ, який забезпечить підвищення безпеки та процвітання як для жителів Великобританії, так і для України», – зазначив Б. Джонсон у заяві

(UK's Johnson, Ukraine's Zelenskiy to sign partnership agreement = [Б. Джонсон та В. Зеленський підпишуть угоду про партнерство] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 08.10. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/uks-johnson-ukraines-zelenskiy-to-sign-partnership-agreement-506980/>)).

Під час зустрічі британського прем'єр-міністра Б. Джонсона з Президентом України В. Зеленським сторони підписали договір, який створює фундамент для більш активної взаємодії в таких сферах як торгівля, оборона, а також політичне співробітництво. Нинішні домовленості замінюють ряд ключових елементів в угоді про співпрацю між Україною і Європейським Союзом, з якого Великобританія офіційно вийшла. Б. Джонсон підтвердив прихильність зобов'язанням за програмою реформ в Україні. Було підкреслено, що реформи і верховенство права сприяють економічному зростанню. Британський прем'єр назвав свою країну «найгарячішим прихильником» України

(Великобританія и Украина заключили договор о стратегическом партнерстве = [Великобританія і Україна уклали договір про стратегічне партнерство] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 08.10. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30883080.html>)).

Прем'єр-міністр Б. Джонсон під час зустрічі з Президентом України В. Зеленським у Великобританії для підписання угоди про партнерство пообіцяв співпрацювати з Президентом України для протидії «злісному впливу» Росії та запропонував британську підтримку оборони та безпеки України. Б. Джонсон привітав нещодавнє рішення НАТО надати Україні статус партнера з розширених можливостей

(UK PM Johnson promises Ukraine to counter Russia's 'malign influence' = [Прем'єр-міністр Великобританії Джонсон пообіцяв Україні протидіяти «злісному впливу» Росії] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 08.10. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/uk-pm-johnson-promises-ukraine-to-counter-russias-malign-influence-507295/>)).

Міністр оборони України А. Таран і глава Міноборони Великобританії Б. Уоллес підписали в Лондоні меморандум про посилення співпраці між двома країнами у військовій та військово-технічній сферах. На церемонії підписання документа був присутній Президент України В. Зеленський, який перебуває у Великій Британії з офіційним візитом. Меморандум дасть можливість Україні отримати від Британського експортно-кредитного агентства фінансування в розмірі 1,25 млрд фунтів стерлінгів (1,62 млрд дол.). Як пояснили в Офісі Президента України, ці кошти

допоможуть істотно підвищити ефективність і скоротити терміни реалізації українсько-британських проєктів в оборонній сфері

(Україна получит финансирование в размере 1,25 млрд фунтов стерлингов от Великобритании = [Україна отримає фінансування в розмірі 1,25 млрд фунтів стерлінгів від Великобританії] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 09.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/1009/c31519-9767412.html>)).

Президент України В. Зеленський і прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон у Лондоні підписали Угоду про політичну співпрацю, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між двома країнами. Документ передбачає проведення щорічних засідань Діалогу стратегічного партнерства на високому офіційному або вищому урядовому рівні з усіх аспектів українсько-британської взаємодії, а також засідань Торгового комітету, який буде складатися з представників двох країн. За даними Державної служби статистики, у 2019 р. товарообіг між Україною та Великобританією становив 1,4 млрд дол., скоротившись на 5 % порівняно з попереднім роком

(Україна и Великобритания подписали Соглашение о политическом сотрудничестве, свободной торговле и стратегическом партнерстве = [Україна і Великобританія підписали Угоду про політичну співпрацю, вільну торгівлю і стратегічне партнерство] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 09.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/1009/c31519-9767408.html>)).

Директор Національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом» П. Котін та президент і головний виконавчий директор компанії Westinghouse (США – Японія) П. Фрагман уклали угоду про постачання ядерного палива для реакторів Рівненської атомної електростанції. Підписання документа особисто «благословив» В. Зеленський, адже автографи ставили в Офісі Президента України. «Тож зрозуміло, що йдеться не про пересічний комерційний контракт», – зауважує автор І. Берчак

(Берчак, Игор. «Енергоатом» і Westinghouse підписали угоду про постачання ядерного палива / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 12.10. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/enerhoatom-i-westinghouse-pidpysaly-uhodu-pro-postachannya-yadernoho-palyva/>)).

Великобританія і Україна підписали історичну Угоду про політичне і стратегічне партнерство та вільну торгівлю. Вона знаменує собою нову главу у відносинах між Великобританією та Україною і включає амбітний компонент вільної торгівлі, який тепер може значно зміцнити економічні зв'язки. Торговельна угода є безпрограшною для обох країн. Прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон продемонстрував свою прихильність розширенню глобальної присутності Великобританії після *Brexit*, а Президент України В. Зеленський здобув, на думку автора, можливо, свою першу велику зовнішньополітичну перемогу з моменту вступу на посаду

(Myroshnychenko, VasyI. UK and Ukraine sign historic post-Brexit free trade deal = [Великобританія та Україна підписали історичну угоду про вільну торгівлю після Brexit] / V. Myroshnychenko // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 12.10.

[\(https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/uk-and-ukraine-sign-historic-post-brexit-free-trade-deal/\)](https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/uk-and-ukraine-sign-historic-post-brexit-free-trade-deal/).

Президент України В. Зеленський і польський президент А. Дуда у спільній заяві за підсумками зустрічі підтвердили налаштованість України і Польщі здійснювати взаємодію, щоб поглибити відносини української сторони з ЄС на принципах асоціації і глибокої економічної інтеграції. Україна і Польща мають намір розширити торгово-економічне співробітництво. За даними Державної служби статистики, у 2019 р. товарообіг між Україною та Польщею становив 7,4 млрд дол., збільшившись на 7,3 % проти 2018 р. Це дало змогу Польщі зберегти за собою статус четвертого за величиною торговельного партнера України

(Украина и Польша хотят расширить торгово-экономическое сотрудничество = [Україна і Польща мають намір розширити торгово-економічне співробітництво] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 13.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/1013/c31519-9768339.html>)).

Державний візит Президента України В. Зеленського до Великобританії став найбільш значущим актом у сфері міжнародних відносин за час його президентства на сьогодні. Цей візит знаменує собою нову главу у відносинах між Україною і Великобританією. Великобританія і Україна – природні ділові партнери. Великобританія є найважливішим імпортером продовольства у Європі, а Україна – найбільшим у світі експортером зерна, а також споживачем британських товарів і послуг. Це дасть змогу Великобританії скористатися роллю України як головного європейського постачальника високоякісних і недорогих продуктів харчування

(Toms, Bate. Britain and Ukraine unveil new strategic partnership = [Великобританія та Україна оголосили про нове стратегічне партнерство] / B. Toms // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 13.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/britain-and-ukraine-unveil-new-strategic-partnership/>)).

Україна та Велика Британія підписали Угоду про політичне співробітництво, вільну торгівлю та стратегічне партнерство, яка замінить Угоду про асоціацію у торгівлі з Британією після Brexit. Підписи під документом поставили Президент В. Зеленський з боку України та прем'єр-міністр Б. Джонсон – з боку Британії. Ця угода декларує умови стратегічного партнерства між Україною та Великою Британією

(Україна і Британія підписали стратегічну Угоду, яка замінить асоціацію // Гомін України. – Торонто, 2020. – 13.10. (<http://www.homin.ca/news.php/news/22806/group/6>)).

Президент України В. Зеленський відвідає Туреччину і підпише двосторонню угоду про військово-співробітництво, де буде відображено гарантії безпеки і миру в Чорноморському регіоні. Оборонні відносини між двома країнами швидко розвиваються, при цьому військово-технічне співробітництво між Україною та оборонною промисловістю Туреччини приносить взаємні вигоди

(Ukraine's Zelenskiy to visit Turkey, sign military agreement = [Зеленський відвідає Туреччину і підпише військову угоду] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 14.10. (<https://www.dailysabah.com/politics/diplomacy/ukraines-zelenskiy-to-visit-turkey-sign-military-agreement>)).

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

Десятки білоруських компаній з ІТ та технологічного сектора хочуть перенести свій бізнес за кордон. Литва запекло змагається за білоруських ІТ-спеціалістів із Польщею та Україною. Понад 80 білоруських ІТ-компаній уже випробовують можливість переїзду до Литви. Основними конкурентами є Польща, Латвія та Україна. Остання пропонує невеликі витрати та податки, але має серйозні проблеми у сфері бізнесу. Польща та Латвія пропонують схожі умови з Литвою, тому рішення буде визначатися «м'якими» факторами: зручністю проживання в містах, гармонійним процесом міграції та інтеграції, діяльністю структур, що залучають інвестиції

(Trusewicz, Iwona. W walce o białoruskie firmy IT chce nas ubiec Litwa = [Литва хоче перемогти нас у боротьбі за білоруські ІТ-компанії] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 12.10. (<https://www.rp.pl/CYFROWA-Globalne-interesy/310129991-W-walce-o-białoruskie-firmy-IT-chce-nas-ubiec-Litwa.html>)).

Президент України підписав указ, який спрощує регламент для працівників інформаційних технологій з Білорусі, які готові переїхати до сусідньої країни на тлі масових акцій протесту та постійних репресій проти демонстрантів та активістів опозиції в Білорусі. Новий указ, підписаний Президентом В. Зеленським, зобов'язує уряд продовжити дозволене тимчасове перебування білоруських ІТ-спеціалістів та їхніх сімей з 90 до 180 днів та надати їм дозвіл на проживання протягом трьох днів. Він також наказує органам влади спростити видачу дозволів на роботу та реєстрації платником податку. Документ «сприятиме збільшенню інвестиційного потенціалу України та залученню висококваліфікованих ІТ-спеціалістів та інноваторів», повідомляє Офіс Президента України

(New Ukraine decree offers eased rules for Belarus IT workers = [Новий указ Президента України пропонує полегшені правила для білоруських ІТ-працівників] // The Associated Press. – New York, 2020. – 05.10. (<https://apnews.com/article/ukraine-belarus-archive-b52f0881334bbd6a95f1a31540aaa2e6>)).

Спостерігаючи за економічними даними з України, не слід очікувати, що українські заробітчани відмовляться від еміграції та їхнього відтоку з польських компаній. За даними Rating Group, 59 % українців розчаровані економічною ситуацією у своїй країні. Епідемія коронавірусу наклала свій відбиток на економіку України (у другому кварталі цього року ВВП України в річному обчисленні впав на 11,4 %, а рівень безробіття досяг майже 10 %). Експерти кадрової служби вказують, що позитивним показником є зростання заробітної плати на рівні приблизно 8 %, але все ж мінімальна зарплата в Україні в чотири рази нижча, ніж у Польщі. Тому не слід очікувати, що українські робітники відмовляться від трудової міграції. Епідемія обмежила економічну еміграцію з України до Польщі, але спостереження показують,

що це не послабило інтересу до виїзду в Польщу. 61 % тих, хто має досвід роботи в Польщі, хочуть повернутися. Деякі люди стримуються адміністративними або примусовими карантинними обмеженнями, але більшість планують їхати до Польщі, щоб працювати, що є чудовою новиною для роботодавців із багатьох секторів Польщі

(Duszczyk, Michał. Ukraińcy nie zrezygnują z pracy w Polsce = [Українці не залишатимуть роботу в Польщі] / M. Duszczyk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 13.10. (<https://www.rp.pl/firmarpp/310139948-Ukraińcy-nie-zrezygnuja-z-pracy-w-Polsce.html>)).

Президент України В. Зеленський підписав указ про заходи щодо залучення фахівців з ІТ-сфери з Білорусі. Збільшений термін перебування буде діяти для підприємців, висококваліфікованих фахівців, у тому числі фахівців у сфері інформаційних технологій та інновацій і членів їхніх сімей. Відзначається, що їхня імміграція відповідає інтересам України

(Зеленский подписал указ о привлечении IT-специалистов из Белоруссии = [Зеленський підписав указ про залучення ІТ-фахівців з Білорусі] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 04.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/4519358>)).

Жорстка відповідь режиму О. Лукашенка на безпрецедентні протести в Білорусі викликає тривогу в економічно важливій ІТ-галузі країни. За словами міністра цифрової трансформації України М. Федорова, з початку протестів у серпні близько 2 тис. білоруських ІТ-фахівців переїхали в Україну. Президент України В. Зеленський підписав указ про введення нових заходів, покликаних допомогти Україні залучити білоруських ІТ-фахівців, які прагнуть переїхати за кордон. Нові заходи значно спростять бюрократичний процес для білоруських фахівців ІТ-сектора, які бажають влаштуватися в країні

(Dickinson, Peter. Belarus protest crackdown sparks IT industry exodus = [Придушення протестів у Білорусі викликало масовий відтік ІТ-індустрії] / P. Dickinson // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 04.10. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/belarus-protest-crackdown-sparks-it-industry-exodus/>)).

Актуальна ситуація в Білорусі, судячи з усього, спричинила відтік висококваліфікованих спеціалістів з цієї країни. Україна вирішила не стояти осторонь і включилася в боротьбу за білоруських ІТ-спеціалістів. Україна має великі перспективи для розвитку, незважаючи на те, що в Білорусі краще розвинуте законодавство щодо регулювання ІТ-галузі. Уряд України розширив квоти для прийому висококваліфікованих ІТ-фахівців із-за кордону. Цього року такою можливістю можуть скористатися 5 тис. осіб. Крім того, уряд лібералізував вимоги для переїзду в Україну, зокрема, знижено мінімальний досвід роботи до трьох років. Міністерство цифрової трансформації України спільно з МЗС та Мінекономіки запустили інформаційний портал із цілодобовою службою підтримки для людей, які планують релокацію з Білорусі. Ще одним спрощенням для білоруських ІТ-фахівців став указ Президента України В. Зеленського, який істотно полегшує подолання бюрократичних бар'єрів. Серед іншого, він має скоротити до п'яти днів термін

надання дозволів на працю для висококваліфікованих ІТ-фахівців. Раніше для цього потрібно було сім днів. «Тим часом від початку протестів у Білорусі до України переїхало вже близько 1200 білоруських ІТ-фахівців», – розповів DW заступник міністра з цифрової трансформації України О. Борняков. Наразі деякі білоруські ІТ-компанії розмірковують про перенесення своїх офісів до України

(Куницький, Олександр. Боротьба за мізки: як Україна намагається переманити білоруських ІТ-фахівців / О. Куницький // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 14.10. (<https://p.dw.com/p/3jqBG>)).

Міністр внутрішніх справ Естонії М. Хельме, який очолює Консервативну народну партію Естонії, заявив, що не схвалює масової трудової міграції з України в Естонію. З огляду на етнічний склад Естонії та мовну проблему в цій країні, М. Хельме побоюється, що через неконтрольований наплив українських трудових мігрантів постраждає естонська мова. Урядовець також наголосив, що не можна порівнювати ситуацію в Естонії з Литвою, де до притоку українських трудових мігрантів ставляться досить позитивно. «Ситуація в усіх трьох балтійських країнах дуже різна щодо етнічного складу. В Естонії десь 25% людей, які користуються, насамперед, російською мовою. У Латвії таких людей близько 40%. У Литві таких людей – 15%. Він також вказав і на економічні причини, з огляду на які, наплив українських трудових мігрантів є, з його точки зору, небажаним. «Вони готові працювати за мізерні зарплати. Втратять роботу наші люди – і естонці, і росіяни, які не готові працювати за мізерні кошти», – пояснив урядовець. За деякими оцінками, в Естонію протягом останніх років прибули понад 25 тис. трудових мігрантів з України. Багато з них працюють у галузі будівництва. За даними МВС Естонії, у рамках імміграційної квоти українці отримували найбільшу кількість тимчасових посвідок на проживання, ніж іммігранти з інших країн. Приміром, за перше півріччя 2018 р. на українців припало близько 80% виданих посвідок на проживання в Естонії

(Сааков, Валерій. Естонії не бажані українці, бо вони розмовляють російською та працюють за мізерні гроші – міністр / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 14.10. (<https://p.dw.com/p/3jvz1>)).

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

Канада формує власну групу судово-медичної експертизи та оцінки для вивчення доказів та інформації після того, як іранська Револьюційна гвардія в січні збила український літак, унаслідок чого загинули всі 176 людей на борту. Офіс міністра закордонних справ Ф.-Ф. Шампані повідомив агентству Associated Press, що команда буде збирати, організовувати та аналізувати всю наявну інформацію, докази та інформацію розвідки про катастрофу під Тегераном та консультувати уряд Канади щодо її достовірності. «Це ще один крок до розкриття правди, притягнення до відповідальності іранського режиму та пошуку справедливості для сімей жертв. Ми докладемо всіх зусиль від імені сімей жертв для досягнення справедливості та закриття справи», – зазначив Ф.-Ф. Шампань у заяві AP

(Canada forms own probe into Iran downing of Ukraine plane = [Канада організовує власну перевірку щодо збиття Іраном українського літака] // The Associated Press. – New

York, 2020. – 03.10. (<https://apnews.com/article/ukraine-tehran-canada-iran-archive-99755a50c539b680a79dc0b488662af4>).

Унаслідок стихійних пожеж на Сході України загинули щонайменше дев'ять людей та підірвались боєприпаси. У Луганській області горіло близько 11 тис. гектарів, повідомила Державна служба з надзвичайних ситуацій. У місті Станиця Луганська полум'я охопило будинки на двох вулицях, на одній з яких залишилися снаряди від боїв у 2014–16 рр., повідомила місцева адміністрація у Facebook. Станиця Луганська розташована недалеко від міста Луганськ, яке контролюється бойовиками. Державна служба з надзвичайних ситуацій повідомила, що внаслідок пожеж загинули дев'ять людей, у тому числі один працівник державної лісової служби. Зазначається, що було знищено близько 250 будинків. Президент України В. Зеленський заявив, що деякі пожежі, можливо, були викликані артилерійським вогнем з території, що контролюється бойовиками

(Ukrainian wildfires kill 9, set off ammunition from war = [Лісові пожежі в Україні вбили 9 людей, підірвалися боєприпаси з часів війни] // The Associated Press. – New York, 2020. – 01.10. (<https://apnews.com/article/forestry-ukraine-archive-russia-f2cd3615e13c12da3ada74a1174b15e8>)).

Щонайменше дев'ять людей загинули внаслідок пожеж на Сході України через вибух боєприпасів. Вогонь охопив близько 11 тис. га в Луганській області, згідно з повідомленнями української влади

(Најмање девет мртвих у пожарима на истоку Украјине = [Щонайменше дев'ять людей загинули внаслідок пожеж на сході України] // Политика. – Belgrad, 2020. – 01.10. (<http://www.politika.rs/sc/clanak/463678/Najmanje-devet-mrtvih-u-pozarima-na-istoku-Ukrajine>)).

Через пожежу в Луганській області на Сході України елементи інфраструктури на пункті пропуску в Станиці Луганській загорілися, повідомила Державна прикордонна служба України. Через ризик пожежі та вибухів боєприпасів тимчасово перекрито доступ до невідконтрольної території через пункт пропуску. Влада України намагається з'ясувати, чому почалися ці пожежі

(Ukrainos Luhansko srityje miškų gaisrų aukų skaičius išaugo iki devynių = [Кількість жертв лісових пожеж у Луганській області України зростає до дев'яти] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 01.10. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/10/01/news/ukrainos-luhansko-srityje-misku-gaisrai-apsiaute-11-gyvenvieciu-4-zmones-zuvo-16530712/>)).

Дев'ять людей загинули, а 14 були госпіталізовані внаслідок низки лісових пожеж, що охопили частину східноукраїнського регіону Луганська. Українські чиновники заявили, що пожежі могли бути спричинені обстрілами із сусіднього району, який контролюється проросійськими сепаратистами, пункт пропуску до якого через пожежу був закритий

(Polityuk, Pavel. Nine killed, 14 hospitalised in forest fires in eastern Ukraine = [Дев'ять загиблих, 14 госпіталізовано внаслідок лісових пожеж на сході України] / P. Polityuk // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 01.10. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/nine-killed-14-hospitalised-in-forest-fires-in-eastern-ukraine-504254/>).

Дев'ять людей загинули і 14 були госпіталізовані в результаті серії лісових пожеж, що охопили частину Луганської області на Сході України. Пожежі погрожували 22 населеним пунктам і охопили територію площею близько 18 тис. га. Усього було 146 пожеж, 82 з яких були погашені. Більшість пожеж відбувається недалеко від території, контрольованої проросійськими сепаратистами, і місцева українська влада заявила, що пожежі могли бути викликані обстрілами сепаратистів

(9 dead, 14 hospitalized as fires rage in eastern Ukraine = [9 людей загинули, 14 госпіталізовані через пожежі на Сході України] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 01.10. (<https://www.dailysabah.com/world/europe/9-dead-14-hospitalized-as-fires-rage-in-eastern-ukraine>).

На Схід України обрушилися страшні пожежі. Епіцентром стала Луганська область, де загинуло 11 осіб, в кільці вогню виявилось 31 селище. Рятувальники зафіксували 146 осередків пожеж. Гасіння пожеж ускладнюється через детонацію вибухонебезпечних предметів, що залишилися у дворах і будинках після бойових дій 2014–2016 рр. Через вибухи закритися і пункт пропуску з т. зв. ЛНР у Станиці Луганській. Генпрокурор України І. Венедиктова назвала кілька версій виникнення пожеж. Одна з них – обстріли території Луганської області військовослужбовцями самопроголошених ДНР і ЛНР

(Кармазин, Игорь. Ветер с огнем: почему Киев не справляется с пожарами в Донбассе = [Вітер з вогнем: чому Київ не справляється з пожежами на Донбасі] / И. Кармазин // Известия. – Москва, 2020. – 01.10. (<https://iz.ru/1068657/igor-karmazin/veter-s-ognem-pochemu-kiev-ne-spravliaetsia-s-pozharami-v-donbasse>).

Неконтрольована лісова пожежа в зоні бойових дій на Сході України в Луганській області розгорілася в буферній зоні, ускладнюючи і без того небезпечну роботу пожежників у жарких, сухих і вітряних умовах. Кількість лісових пожеж в Україні за перше півріччя потроїлася, площа пожеж була в 40 разів більша, ніж за аналогічний період минулого року

(Varenikova, Maria. Battling Wildfire and Pandemic, Ukraine Faces a New Foe: Landmines = [Борючись із лісовими пожежами і пандемією, Україна зіткнулася з новим ворогом: наземними мінами] / M. Varenikova // The New York Times. – New York, 2020. – 03.10. (<https://www.nytimes.com/2020/10/03/world/europe/ukraine-wildfires-landmines.html?searchResultPosition=1>).

ТУРИЗМ

Держагентство з управління зоною відчуження розробило перший велосипедний маршрут, який проходить територією зони відчуження. Довжина

маршруту становить понад 45 км. Він пролягає від контрольно-пропускного пункту «Зелений мис» через села Куповате, Новосілки, Оташів і Плютовище. Нині влада займається прокладанням велотреку, а також майданчиків для відпочинку

(В Чернобыле обнаружили редкую бабочку размером с птицу = [У Чорнобилі виявили рідкісного метелика розміром з птацю] // Известия. – Москва, 2020. – 09.10. (<https://iz.ru/1071750/2020-10-09/v-chernobyle-obnaruzhili-redkuiu-babochku-razmerom-s-ptitcu>)).

На території зони відчуження в Чорнобилі вперше прокладуть туристичний веломаршрут протяжністю 45 км. Велосипедне співтовариство України вже перевірило маршрут і відзначило його особливості, а також рівень радіації. За словами представників держпідприємства «Екоцентр», контрольні рівні можливого є дещо нижчими за норму

(В Чернобыле появится туристический веломаршрут = [У Чорнобилі з'явиться туристичний веломаршрут] // Известия. – Москва, 2020. – 02.10. (<https://iz.ru/1068356/2020-10-02/v-chernobyle-poiavitsia-turisticheskii-velomarshrut>)).

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА

Уповноважений із захисту державної мови України Т. Кремень розпочинає перевіряти всі російськомовні школи в державі щодо дотримання закону про мову та їхнього переходу на українську мову навчання. Контролем за навчально-виховним процесом займаються, згідно із законодавством, місцеві органи управління освітою та Міністерство освіти та науки України

(Мовний омбудсмен перевірить російськомовні школи // Міст. – Торонто, 2020. – 05.10. (<http://meest-online.com/ukraine/society/movnyi-ombudsmen-pereviryt-rosijskomovni-shkoly/>)).

Викриття плагіату в українських дисертаціях, окрім скандалів, поки не має жодних практичних наслідків для самих плагіаторів. Плагіатори в Україні часто не лише не мають проблем з політичною кар'єрою – їх не можуть навіть позбавити наукового ступеню. DW розбиралась, у чому причина та як можна змінити ситуацію. Так, ще до призначення в. О. міністра освіти С. Шкарлету закидали плагіат у його наукових роботах. Комітет з етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) підтвердив наявність плагіату в роботах С. Шкарлета. При цьому до відповідного аналізу були залучені як українські, так і закордонні експерти. Попри серйозність звинувачень С. Шкарлет не поспішає йти у відставку. Натомість він називає рішення етичного комітету НАЗЯВО таким, що має лише «рекомендаційний характер», не відповідає дійсності та може дискредитувати Міністерство освіти і науки України. Він також звернувся до окружного адміністративного суду міста Києва з позовом проти національного агентства. Викриття плагіату досі не стало в Україні нормою: на більшість викритих випадків відсутня реакція наукової спільноти – плагіаторів не позбавляють академічних ступенів, а навчальних закладів, у яких вони працюють, – ліцензій. При цьому, якщо дисертація пройшла фільтр атестаційної колегії Міністерства освіти, як це було у

випадку зі С. Шкарлетом, позбавлення наукового ступеня стає неможливим уже й із суто формальних причин. Хоч українське законодавство наділяє такими повноваженнями НАЗЯВО, аби мати змогу їх виконувати, український уряд має затвердити формальну процедуру реалізації цих повноважень. Але в Кабміні вже більше року не можуть ухвалити необхідний для цього документ

(Голубов, Олександр. Чому в Україні досі не карають за плагіат у наукових роботах / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 15.10. (<https://p.dw.com/p/3jpLB>)).

Українське культурне товариство «Просвіта» взяло участь у віртуальній презентації віршів «Ігор Калинець – дітям» і віртуальній зустрічі із самим автором, лауреатом Шевченківської премії І. Калинцем. До участі запросили гостей із України та з-за кордону: педагогів, бібліотечарів, літературознавців, школярів, усіх, хто цікавиться художньою літературою. До презентації долучилися сотні поціновувачів творчості І. Калинця з усього світу. Поет був зворушений привітаннями з нагоди виходу цього видання, які долинали з різних куточків світу – Бельгії, Австралії, Аргентини, Великої Британії, Польщі, Японії й інших країн

(«Просвіта» в Аргентині взяла участь у презентації книги Калинця // Міст. – Торонто, 2020. – 02.10. (<http://meest-online.com/diaspora/world-diaspora/prosvita-v-argentyini-vzvala-uchast-u-prezentatsiji-knyhy-kalyntsva/>)).

XI щорічний Український фестиваль у місті Виппані (штат Нью-Джерзі) відбувся з величезним успіхом. Захід традиційно збирає багато поціновувачів української культури. У рамках заходу зазвичай проводять ярмарок, концерти та презентації. Фестиваль відвідують представники влади штату, українських діаспорних організацій тощо. Цього року понад 2 тис. людей переглянули концерт онлайн. Місцеві політики прийшли підтримати українську спільноту. Вони висловили вдячність волонтерам, які працювали заради успіху фестивалю, а також усім, хто прийшов зробити пожертви на підтримку Українського американського культурного центру в Нью-Джерзі

(Український фестиваль виявився успішним попри коронавірус // Міст. – Торонто, 2020. – 08.10. (<http://meest-online.com/diaspora/usa-diaspora/ukrajinskyj-festyval-vyyavyvsya-uspishnym-popry-koronavirus/>)).

Міланське видавництво Ноерлі випустило перший друкований перекладний словник української мови, який враховує особливості нового правопису після реформи 2019 р. Його назва – Dizionario Ucraino-Italiano Ноерлі. Словник містить понад тисячу сторінок з 132 тисячами слів і значень. Це перша робота такого обсягу з української мови в західній лексикографії. На складання словника пішло сім років

(Італія випустила перший сучасний словник української мови // Українська газета. – Рим, 2020. – 08.10. (<https://www.gazetaukrainska.com/%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%8F/%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D0%B0/%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%8F->)).

[%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D0%BB%D0%BE/](#).

Доцент А. Стаменова, перекладач творів Ю. Андруховича – найкультовішого сучасного українського письменника-постмодерніста, була удостоєна Національної премії імені Х. Г. Данова за переклад «Листів в Україну». У Болгарії живий класик сучасної української літератури відомий своїм романом «Московіада». «Я читаю поезію Андруховича – і думаю, що в цих текстах благородна форма спілкується доброзичливо і невимушено з простим змістом. У казковому світі Ю. Андруховича, світі патріархів та ненажер, ти приходиш плакати», – пише автор статті

(Бодаков, Марин. По буквите: Андрухович, Николов, Толстой. И Чолева = [По буквах: Андрухович, Ніколов, Толстой. I Чолева] / М. Бодаков // Дневник. – Sofia, 2020. – 13.10.

[\(https://www.dnevnik.bg/knigi/2020/10/13/4125965_po_bukvite_andruhovich_nikolov_tolstoi_i_c_holeva/\)](https://www.dnevnik.bg/knigi/2020/10/13/4125965_po_bukvite_andruhovich_nikolov_tolstoi_i_c_holeva/).

СПОРТ

Два гравці збірної України отримали позитивний тест на коронавірус, а ще четверо перебувають в ізоляції напередодні запланованих ігор проти Франції, Німеччини та Іспанії, заявила Українська асоціація футболу. УАФ заявила, що воротар донецького «Шахтаря» А. П'ятов та півзахисник Т. Степаненко отримали позитивні результати, а ще четверо гравців клубу перебувають в ізоляції. Жоден із шести не був у списку для поїздки з рештою збірної України напередодні товариської зустрічі з Францією в Сен-Дені. Футболістів, які перебувають в ізоляції, назвали. Це М. Матвієнко, В. Коваленко, Марлос та Джуніор Мораес. Вони пройдуть подальші тести на коронавірус і можуть приєднатися до команди перед матчем Ліги націй проти Німеччини та проти Іспанії, повідомляє асоціація

(2 Ukraine players have virus, 4 isolating ahead of games = [2 гравці України мають вірус, 4 ізолювані напередодні ігор] // The Associated Press. – New York, 2020. – 05.10.

[\(https://apnews.com/article/virus-outbreak-ukraine-international-soccer-soccer-france-118e6659bb9e7041c3fac89a0d6a278a\)](https://apnews.com/article/virus-outbreak-ukraine-international-soccer-soccer-france-118e6659bb9e7041c3fac89a0d6a278a).

У матчі між Францією та Україною 7-1 (4-0) українська збірна була ослаблена численними коронавірусними інфекціями, виявленими у деяких гравців. Наразі Україна має приймати команду Німеччини в Лізі націй. Мер Києва В. Кличко тим часом дозволив глядачам відвідати гру на «Олімпійському», незважаючи на карантинні заходи

(Torwarttrainer im Kader – Ukraine bekommt kaum ein Team zusammen = [Україна з труднощами збирає команду] // Die Welt. – Berlin, 2020. – 08.10.

[\(https://www.welt.de/sport/fussball/article217391040/Nations-League-Ukraine-vor-Duell-mit-DFB-Elf-wegen-Corona-gebeutelt.html?cid=onsite.onsitesearch\)](https://www.welt.de/sport/fussball/article217391040/Nations-League-Ukraine-vor-Duell-mit-DFB-Elf-wegen-Corona-gebeutelt.html?cid=onsite.onsitesearch).

В іспанському місті Санта-Сусанна відбувся чемпіонат Європи з бодибілдінгу та фітнесу, який, попри пандемію коронавірусу, зібрав понад 400 атлетів із 25 країн. Українська збірна виборола 12 золотих, 9 срібних і 7 бронзових медалей. У загальнокомандному заліку українки посіли перше місце, а чоловіки – третє

(Для українських культуристів тріумф важливий попри все // Міст. – Торонто, 2020. – 08.10. (<http://meest-online.com/sport/dlya-ukrajinskyh-kulturystiv-triumf-vazhlyvyj-popry-vse/>)).

Згідно з інформацією, наданою Угорською федерацією баскетболу, міжнародна федерація змінила календар змагань через епідемію коронавірусу. Команда капітана І. Стояна лідирує в групі F зі стовідсотковим балансом перемог 2/0, далі йдуть Україна і Словенія з 1/1, і австрійці – 0/2. 4 грудня Міжнародна федерація вирішить, яка країна може провести матчі у фінальній кваліфікації. Україна вже дала зрозуміти, що хотіла б прийняти у себе матчі чоловічих команд, але в залежності від епідеміологічної ситуації

(A női és a férfi kosárválogatott is külföldi buborékban játssza le a következő Eb-selejtezőit = [І жіноча, і чоловіча баскетбольні команди зіграють свої наступні європейські кваліфікації на чужому полі] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 08.10. (<https://index.hu/sport/kosarlabda/2020/10/08/noi-ferfi-kosarlabda-europa-bajnoki-sejtezo-hollandia-szlovenia-buborek/>)).

Тренер національної збірної України з футболу А. Шевченко захистив допуск уболівальників під час гри Ліги націй проти Німеччини в Києві. На трибунах «Олімпійського» повинні зайняти місця до 21 тис. глядачів. У шести гравців виявили позитивний результат на коронавірус. Зрештою, А. Шевченко зміг повідомити, що подальших випадків захворювань під час відбору не траплялося

(Gegen DFB-Team: Schewtschenko freut sich auf viele Fans = [Проти команди DFB: Шевченко з нетерпінням чекає багатьох уболівальників] // Der Focus. – Berlin, 2020. – 09.10. (<https://www.focus.de/sport/fussball/fussball-nations-league-gegen-dfb-team-schewtschenko-freut-sich-auf-viele-fans-id-12526563.html>)).

Найкращу гру футболісти української збірної демонструють під керівництвом тренера А. Шевченка. Однак перед грою проти Німеччини в Лізі націй давній професіонал бореться з глибокими проблемами. Перед грою на київському стадіоні «Олімпійський» представник клубу «Шахтар» заявив, що у двох гравців футбольного клубу і збірної України – А. Пятова і Т. Степаненка, а також двох співробітників персоналу клубу – виявили коронавірус, і кількість заражень в Україні збільшується

(Trubetskoj, Denis. Die großen Sorgen der Fußballikone Schewtschenko = [Великі турботи футбольної ікони Шевченка] / D. Trubetskoj // Frankfurter allgemeine. – Frankfurt am Main, 2020. – 10.10. (<https://www.faz.net/aktuell/sport/fussball/ukraine-trainer-schewtschenko-mit-problemen-vor-dfb-spiel-16993798.html>)).

Українка М. Бех-Романчук перемогла на останньому етапі Діамантової ліги 2020 р. Вона з особистим рекордом сезону виграла турнір у Досі (Катар). У першому стрибку в довжину українка показала результат у 6,55 м. Цього виявилось досить, аби увійти у трійку найкращих. У п'ятій спробі вона стрибнула на 6,79 м

(Перемога на останньому етапі Діамантової ліги // Міст. – Торонто, 2020. – 12.10. (<http://meest-online.com/sport/peremoha-na-ostannomu-etapi-diamantovoji-ligy/>).

Українець В. Ломаченко – «бойове чудо». У своєму 15-му поспіль бою за титул чемпіона світу він зустріне ще одного непереможеного у 15-ти поєдинках боксера американця Т. Лопеса у Лас-Вегасі. Це, на думку автора, буде особливий бій, який може випробувати українця, як ніколи раніше, і є найскладнішим у кар'єрі В. Ломаченка на сьогодні

(Bunce, Steve. Celebrating Vasyl Lomachenko, boxing's mesmerising genius = [Святкування Василя Ломаченка, заворожуючого генія боксу] / S. Bunce // The Independent. – London, 2020. – 12.10. (<https://www.independent.co.uk/sport/boxing/vasyl-lomachenko-vs-teofimo-lopez-fight-date-preview-lightweight-las-vegas-b984122.html>).

Український боксер суперважкої ваги В. Вихрист здобув третю поспіль перемогу на професійному ринзі. У Дніпрі він нокаутував Г. Енгуему, найкращого боксера Іспанії. 28-річний українець завершив бій проти суперника вже в третьому раунді

(Українці відправили суперників у нокаут // Міст. – Торонто, 2020. – 02.10. (<http://meest-online.com/sport/boxing/ukrajintsi-vidpravlyly-supernykyv-u-nokaut/>).

На Софійському марафоні новий жіночий рекорд. Українка В. Хапіліна перемогла з найкращим результатом за всю історію Софійського марафону – 2:27:59. Вона обіграла кенійців Д. Наом (2:28.41) і С. Косгеї. Усього на класичній дистанції стартували 484 спортсмени, а загальна кількість учасників перевищила 2700 осіб. Переможцем чоловічого напівмарафону став Я. Сімуека з Руанди з часом 1:05.17, а серед жінок – українка Н. Семенович із часом 1:15:28

(Мароканці спечелиха марафона на Софія с рекорд = [Марокканці з рекордом виграла Софійський марафон] // Дневник. – Sofia, 2020. – 11.10. (https://www.dnevnik.bg/sport/2020/10/11/4125208_marokanci_specheliha_maratona_na_sofias_rekord/).

Україна в матчі четвертого туру групового етапу Ліги націй УЄФА домоглася свого першого успіху над Іспанією в історії протистоянь між двома командами, вигравши 1:0

(Борисов, Івайло. Это всички резултати и голмайстори в Лигата на нацисте = [Всі результати і бомбардири Ліги Націй] / И. Борисов // Факти. – Sofia, 2020. – 14.10. (<https://fakti.bg/sport/519008-eto-vsichki-rezultati-i-golmaistori-v-ligata-na-naciste>).